

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Katoliški tisk in mi.

(Piše fant iz fare vurberške.)

Naloga, ki jo morajo izpolnjevati katoličani, zahteva od njih previdnost, požrtvovalnost, odločnost in vztrajnost zlasti danes, ko se po ozračju širijo strupeni plini verske brezbrižnosti, neverje in brezbožnosti. Zoper strupene pline se je treba boriti: na to ne moremo večno ne mislimo, danes pa na to ne bi smeli pozabiti.

Svet se bori zoper vero in verske ljudi. Veri zveste osebe se zapostavljajo, tirajo iz služb, se preganjajo ter zgubljajo kruh, pravico in svobodo. Take razmere vladajo v boljševiški Rusiji, hitlerjevski Nemčiji, krvavi Mehiki itd. Lažljivo svobodomiselstvo, pretirani nacionalizem, veri in cerkvi sovražno framasonstvo, nekrščanski socializem, brezbožni komunizem zahtevajo po raznih državah svoje žrtve, in te so po večini veri vdani ljudje.

Poleg strastnih protiverskih vzklikov se danes kaj rado in često čuje glas verske brezbrižnosti, ki pravi: Kaj treba vere?! Vera mi ne daje ne dela ne jela ne obleke. Denarja je treba, pa bo konec brezposelnosti, konec stiske in bede! Mnogo jih je ne samo po mestih in industrijskih krajih, marveč žalibog že tudi v kmetskih vrstah, ki se s takšnimi besedami dajo preslepiti in zapeljati v mlačnost, da se niti ne zavedajo svojih dolžnosti kot katoličani.

Kdo pa vodi borbo zoper zastrupljenje duhovnega ozračja? Kdo se poteguje za pravice, svobodo in napredok katolicizma? To je naš katoliški tisk. Nas še ni bilo na svetu, katoliški tisk se je že bojeval za interese katolicizma. Nas ne bo več na svetu, katoliški tisk bo nadaljeval svojo plemenito borbo za katoliške nazore in za pravice katoliške cerkve. Katoliški tisk ni samo najmočnejša opora cerkve, on je tudi najkrepkejša in najzvestejša obramba ljudstva.

Ljudstvo se tega ne zaveda tako, kakor bi bilo potrebno. Ako bi ljudstvo storilo svojo dolžnost do katoliških časnikov in listov, bi iz našega naroda izginili listi in knjige, ki iz njih ne veje katoliški, marveč veri sovražni duh. Zato pa, dragi slovenski oče, mati, dekle in fant! Ko pride k tebi agitator za katoliški tisk, ali ga boš osmešil, ali se razhudil ter mu celo pokazal vrata? Ne bi to bilo lepo niti ne v smislu pravega krščanstva. Duhovniki, škofje in predvsem rimski papež ne opustijo no-

bene prilike, da bi nas ne opozorili na naše krščanske dolžnosti napram dobrim časnikom in krščanskim knjigam.

Pa denarja ni. Reš ga ni. Včasih ga ni niti za najpotrebnejše. Pa tudi če bi moral izdati zadnje dinarje, krščanski časnik si le naroči! Iz ust nekega velikega prijatelja krščanskih listov na deželi sem nedavno slišal te besede: »Če bi si tudi moral odtrgati od ust, naših krščanskih listov ne pustim.« To so besede značajnega moža, ki zaslужijo, da si jih zapomnimo ter se po njih ravnamo. Obnovimo torej naročnino za preizkušenega zvestega borca za našo vero, za našo zemljo in za slovenskega kmeta: »Slovenskega gospodarja! 67 let že ta izvrstni list poučuje, bodri, krepi in tolaži naše slovensko ljudstvo, deleč z njim žalost in veselje. K starim naročnikom mu

pridobimo nove! Število njegovih načrnikov ne sme pasti, marveč mora narasti.

Mladenci, dekle, tebi še posebno velja moja beseda! Veliko je naših fantov in deklet, ki so zvesti in delavní prijatelji naših katoliških časnikov in listov. So pa tudi takšni, ki se v svoji lahkomiselnosti ne zavedajo velikega pomena krščanskih listov za mladino. Takšen fant kaj rad nameri svoje korake v gostilno, kjer zapravi kovače, za krščanski list (»Slovenski gospodar«, »Naš dom«) pa mu je dinarja škoda. Mnogotero dekle meni, da robec ne sodi prav na njeno glavo, ako ni drag. Če bi se zadovoljila s skromnejšim, bi si prištedila za krščanske liste. Storimo torej svojo dolžnost do našega vrlega »Slovenskega gospodarja«, do »Našega doma« in do drugih krščanskih listov in oni bodo kakor doslej, tako tudi odslej izpolnjevali svoje dolžnosti do nas. Katoliški tisk za katoliško ljudstvo! Katoliško ljudstvo za katoliški tisk!

Izid skupščinskih volitev v Rumuniji. V nedeljo dne 17. t. m. so se vršile v Rumuniji skupščinske volitve, pri katerih je zmagala liberalna stranka. Stranke so dobile: vladna liberalna stranka Duce 303 mandate ali 55 odstotkov glasov; narodna kmečka str. 29 mandatov (14.26%), liberalni disidenti Bratiana 10 (5%), kmečka stranka Lupa 10 (4.93%), protižidovska stranka prof. Cuze 9 (4.23%), madžarska stranka 9 (4.16%), narodna kmečka stranka Goge 9 (4%), radikalna kmečka stranka Juliana 5 (2.69%), kmečka zveza Argetoana 4 (2%). Šest strank je doseglo manj kakor po dva odstotka gla-

sov in zaradi tega ne dobijo nobenega mandata v parlamentu.

Bivši čehoslovaški ministrski predsednik dr. Anton Švehla umrl.

Duhovniki v Avstriji so odložili politične mandate po želji škofov. Škofovski konferenca na Dunaju je to odredila, in sicer z izrecnim povdankom, da je ta odredba samo začasna z ozirom na sedanje »kočljive politične razmere« v Avstriji. Ta odredba je bila izdana radi težkega političnega položaja v avstrijski republiki. Radi strastne

narodno-socialistične agitacije je diktatorska vlada Dollfussova morala poseti po ostrih sredstvih. Po starji svobodomiselnji navadi zvračajo prizadeti krivdo na katoliško cerkev, češ, da podpira diktatorsko vlado. Ta očitek bodo liberalci in socialisti ponavljali tudi sedaj, ko so se duhovniki umaknili z vodilnih političnih mest. Bodo pač, kakor izjavljajo narodni socialisti in socialni demokrati (dunajska »Arbeiter-Zeitung«), zavračali krivdo ne več na krščansko politično organizacijo, marveč naravnost na cerkveno or-

1069

RESNO SVARILO

nam daje narava sama z omoticami, težkim dihanjem, predčasno utrujenostjo, nespočnostjo. Te nadloge so prečesto znak nevarnega poapnenja žil. Ubranite se pravčasno te bolezni. Zdravilni PLANINKA ČAJ BAHOVEC pospešuje obtok krvi, prepričuje s tem poapnenje žilja, razredči kri in vrne poapnelim žilam potrebno

prožnost, s čimer se odstranijo pojavi ostarelosti in ohrani delavna moč v nezmanjšani meri. Zahtevajte v apakah samo pravi Planinka čaj Bahovec v plombiranih zavitkih po 20 Din in z napisi poizvajalca

Lekerna Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

ganizacijo. Saj je po natolcevanju protikrščanskih in proticerkvenih svobodomislecev duhovnik vsega krv. Med svetovno vojno so trosili ti ljudje neumno-ogabno laž, da so duhovniki krvivi vojne. In omejeni backi so jih verjeli. Krščansko-socialno stranko pa je ta odredba hudo zadela. Največji avstrijski politik in državnik po svetovni vojni je bil duhovnik dr. Seipei, ki je rešil Avstrijo. Sedanji dunajski nadškof kardinal dr. Innitzer se je tudi politično udejstvoval, saj je bil celo minister za socialno politiko. Duhovniki so bili v stranki na odločilnih mestih. Z njimi izgubi stranka najizrazitejše duševnega voditelja, najuspešnejše organizatorje in tiste predstavnike, v katere je imelo zlasti kmečko ljudstvo največje zaupanje. Stranka se tolaže s tem, da je umik duhovnikov samo začasen ter bo prenehel, ko se bodo politične razmere v Avstriji spremenile. Istega mišljenja je tudi vatikanski list »Osservatore Romano«, ki smatra škofovsko odredbo kot začasno ter jo utekeljuje tako-le: »Avstrijski škofje vidijo v sedanji katoliški vladi najsigurnejše jamstvo za verske interese, in radi tega odpadejo razlogi, radi katerih so duhovniki sprejeli mandate in politična mesta.« Po mnenju vatikanskega (v Vatikanu stanejo sv. Oče) lista je politično delovanje duhovnikov na odločilnih in javnih političnih mestih potrebno tamkaj in takrat, kjer in kadar vlada ne daje sigurnega jamstva za verske interese. Tako stoji zadeva, katera je vzradostila tudi naše liberalce. Ti bi najrajše videli, da bi se ne samo katoliški duhovniki, marveč katoličani sploh umaknili iz politike.

Adventisti širijo spise. Iz Marenberga nam poročajo, da so adventisti poslali iz Bosne v Marenberg — isto najbrž tudi velja za druge kraje — svoj časopis v nemškem jeziku »Poziv k misijonom«. Da obvestimo naše čitatelje na kratko o ljudeh, ki tičijo za takšnimi časniki in knjižicami, navajamo sledеče: Adventisti so protestantovska verska ločina, ki je bila pred 100 leti ustanovljena od ameriškega farmerja (poljedelca) Vilijam Millerja. Svoje ime imajo od tega, ker verujejo v zopetni prihod Kristusov, ki se bo zgodil po svetovnem požaru in prvem vstajenju vernikov ter bo povzročil tisočletno Kristusovo kraljestvo na zemlji, nakar bodo sojeni brezbožni. Miller je napovedal konec sveta za leto 1843, potem za l. 1847. Ker se njegove prerokbe niso izpolnile, je njegov ugled zelo padel. Posledica je bila, da so se adventisti razdelili na razne dele. Med njimi so dobili največji vpliv v Ameriki, Angliji in Nemčiji »adventisti sedmega

dne«, ki praznujejo soboto kot 7. dan tedna. Ti ljudje se trudijo v Nemčiji, v Švici in tudi v nekaterih krajih naše države, da dobijo somišljenike in pristaše. Adventisti te vrste so tudi poslali v Marenberg omenjeni časopis, ki ima veliko slik ter opisuje, koliko dobrega baje njihova kriva vera storiti v misijonskih krajih. Na ta način bi radi dobili kaline na svoje krivoverske lamanice. Tažne spise, ako vam pridejo v roke, takoj v peč! To so volkovi v ovčjih oblačilih.

Sveta maša na Montblancu. Mont blanc = bela gora je najvišja gora v Evropi. Visoka je 4810 metrov ter stoji na francosko-italijanski meji. Z višino, ki jo pokriva preko 20 metrov globoka snežna plast, je prekrassen razgled, ki sega 247 km daleč. Dolgo je višina veljala kot nedosegljiva za človeško nogo. L. 1786 je prvikrat stopila na njo človeška noga. L. 1893 so zgradili nekaj pod višino observatorij (opazovalnico). Kot spomin na letošnjo 1900letnico Kristusovega trpljenja in smrti so

na tej veličastni gori postavili ogromen križ. V letosnjem poletju je bil vrh Montblanca pozorišče dejanja, ki se prej ni nikdar zgodilo na njem, namreč sv. maša. Daroval jo je duhovni voditelj skavtov (mladinske organizacije) na gimnaziji v Juillyju (v severno-vzhodni Franciji). Ti vrli katoliški dijaki so napravili težavno in nevarno pot do Vallot-koče na višini 4372 metrov, kjer so prenočili. Drugo jutro so ob sijajnem vremenu nadaljevali pot na višino. Ob 8. uri se je začela sv. daritev, ki se še ni nikdar vršila na taki višini v Evropi. Bila je peta sv. maša, med katero so katoliški dijaki prav lepo in pobožno prepevali veličastne melodije katoliškega cerkvenega korala.

Ruski sovjetti predali najstarejše sv. pismo. Sovjetska vlada je prodala angleškemu muzeju v Londonu rokopis sv. pisma, ki spada med najstarejše. Gre za takozv. »Codex sinaiticus« s polnim besedilom novega sv. pisma in delom starega sv. pisma v grškem jeziku. Napisan je bil sredi četrtega stoletja po Kristusu, našel pa ga je raziskovalec Tischendorf l. 1844 v samostanu sv. Katarine na Sinajski gori. Rokopis je bil tedaj podarjen ruskemu carju Aleksandru II. in so ga shranili v carski knjižnici v Petrogradu. Britanski muzej je plačal za rokopis 100 tisoč funtov (20 milijonov Din). Denar je dala deloma angleška vlada, deloma pa je bil zbran s prostovoljnimi prispevkami.

Gosp. kanoniku J. Cerjaku v spomin!

Dolgo je bolehal in veliko je trpel. V torek pred božičem pa je v navzočnosti ljubljenih svojih sirot in med molitvami čč. šolskih sester in svojih duhovnih sobratov deset minut pred tretjo popoldansko uro zadnjekrat zavorno zaklical: »Jezus, pomagaj!« in je izdihnil svojo plemenito dušo.

Pač vsaka hiša naše in ljubljanske škofije pozna njegovo ime. Saj je svoje dni s svojimi pismi potrkal menda pač na vsaka vrata in naznanjal svoje velikanske načrte: za zgraditev kolikor le mogoče lepe cerkve Lurški Materi božji v čast; in pa za ustanovitev celi naši Sloveniji namenjene velike sirotišnice. In kdorkoli ga je obiskal doli v Rajhenburgu in kamor je prišel ponizni in vselej prijazni kanonik, se je slišala njegova prošnja: Dajte za Lurško Gospo; usmilite se omilovanju vrednih sirot! Vse je poznalo njegovo ime in povsod so govorili o njegovih velikih načrtih. Sedanji svet pa ima priliko gledati njegove velikanske uspehe: veličastno baziliko v slovenskem Lurdu na Korbanovem griču zunaj Rajhenburga, in pa novo naselbino čč. šolskih sester od Sv. Petra pri Mariboru v nekdanji minoritskem samostanu pri cerkvi Matere božje 7 žalosti in njihovi skrbi izročeno sirotišnico v nekdanji Stigerjevi hiši v Slovenskih Pivici. In v zgodovini naše škofije bo

neizbrisno blestelo ime: Jožef Cerjak, častni kanonik bivši župnik in dekan, ter se bodo čai z njegovo osebo zgodovinarji in umetniki in še posebe prijatelji osirotele mladine.

»Slovenec« mu je že drugi dan po smrti posvetil globokočutne besede hvale in dolžne zahvale; na dan pogreba pa je prinesel njegovo sliko ter slike Lurške bazilike in mlaide sirotišnice — obdani s precej obširnim in dobro zajetim opisovanjem njegovega bogoljubnega in občekoristnega delovanja. Spodbobi se tudi v »Slovenškem gospodarju« vsaj kratek spomin na velikega moža, značajnega rodoljuba in plemenitega ljubitelja sirot ter nadvse požrtvovalnega zgraditelja Lurške bazilike v Rajhenburgu.

V Pokleku župnije Podsreda je bil rojen 15. marca 1863 in je tedaj letošnjo spomlad načel svoje 71. leto. V celjski gimnaziji se je šolal in bil vsem svojim slovenskim tovarišem prelepi vzor pobožnega, marljivega, krotkega dijaka. Že kot šestošolca so ga narodni nasprotniki zalezovali zaradi njegove vneme za materino besedo in narodno probujanje in navduševanje svojih šolskih tovarišev in podsredških rojakov. Leta 1889 — tedaj pred 44 leti — je dosegel, po čemer je vedno hrenpel, bil je v mašnika posvečen in s 14 tovariši na dušnopastirske delo po

lavantinski škofiji poslan. Še sedaj se spominjajo njegovega vnetega kapljanovanja tam doli v Pišecah in v bogati méri zorijo sadovi njegovega narodnega delovanja pri Sv. Križu tik Rogatške Slatine in v Rogatcu. Ko pa je bil koncem zadnjega stoletja poklican v Maribor, se je v njegovem srcu zacimila dvojna smer njegovega nadaljnega udejstvovanja: skrb za lepoto cerkve in za narodno ogroženo in še osobito za osirotnelo mladino.

Rad je zahajal na deželo, da bodri in uči mladino, in pobral nam je skoraj vsak odvišni krajcar kar sproti, da jo s kakim vidnim darom razveseli in pridobi. Iz takih začetkov je zrastel in dozorel sklep za ustanovitev velike sirotišnice.

V tistem času je odlični frančiškanski pater Kalist Heric gradil sedanjo krasno cerkev Matere Milosti v Mariboru. Svoje načrte si je do leta 1890 zsnoval, in — četudi brez vseh sredstev — se je v zaupanju na božjo pomoč odločil za zgradbo ter jo že pet let po zneje začel in v petih letih srečno končal tako, da je bila že avgusta l. 1900 posvečena. G. Cerjak je z velikanskim zanimanjem to delo zasledoval in si vzgojil misel in odločni načrt, katerega mi je takoj po svojem imenovanju za župnika v Rajhenburgu izdal, da namreč tam doli zgradi veličastno cerkev in jo posveti Lurški Materi božji.

Tako po nastopu nove službe (1. 5. 1900) se je lotil težavnega dela — pa tudi brez sredstev — in le z mogočnim zaupanjem na božjo pomoč oborožen in prepojen plameneče ljubezni do Matere božje. S svojim bratom Martinom in s pomočjo svojih gg. kaplanov ter na počitnicah se nahajajočih bogoslovcev in dijakov je spisal in odposlal nešteto prošenj po Sloveniji in po vseh bivših avstrijskih pokrajinah ter — bi skoraj rekel — po celi Evropi. In odzivov je bilo toliko in takih, da je že po osmih letih z delom začel in ga v šestih letih tudi srečno končal. Že tik pred izbruhom svetovne vojne, to je

2. julija 1914, je veličastno cerkev Lurške Gospe posvetil pokojni knezoškop Mihael, papež Pij XI. pa jo je l. 1929 odlikoval z naslovom bazilika.

Veliki načrt g. Cerjaka je bil tedaj čudovito naglo izvršen in njegovi nameni v Rajhenburgu doseženi. Izčrpali pa so bile tudi njegove moći tako, da se je župniji odpovedal in stopil v pokoj.

Pa ni ga dolgo zavžival. Ko je začutil v sebi nekaj se vračajočih moći, se je 1. maja 1919 že zopet na novo delo podal kot župnik in dekan v Slov. Bistrici ter tukaj storil za zveličanje duš in olešanje cerkev, kar je le mogel. In tukaj je izvršil vsaj deloma tudi drugi del svojega velikega načrta. Privabil je čč. šolske sestre od Sv. Petra pri Mariboru in jih nastanil v bivšem minoritskem samostanu ter jim izročil skrbstvo v novi sirotišnici tik cerkve Matere božje 7 žalosti.

Tu sem — med svoje ljubljene sirote — se je tudi sam preselil ob svoji vpokojitvi pred dvema letoma, da jih nadzira in očetovsko za nje skrbi in jim službo božjo upravlja, pa se obenem skrbno na svojo zadnjo uro pravavlja. In tukaj ga je obiskala bela žena zadnji torek pred božičem in mu med molitvami jokajočih sirot in sester in zdihajočih duhovnih sobratov vgasne luč življenja in zatisne oči.

Mož velikih načrtov in vztrajnega dela je po dolgoletnem hiranju in umiranju izdihnil svojo plemenito dušo v roke pravičnega Sodnika in se podal po večno plačilo k Njemu, ki blagruje vse v Gospodu umrle in zatrjuje, da nji delo pojdejo za njimi. Neminljivi spomenik si je postavil že sam s sirotišnico in še posebe v srcih vseh hvalenih obiskovalcev »Slovenskega Lurda« s prelepo baziliko, kakor je ob odprtem grobu zanosno zatrjeval gospod župnik Tratnik iz Rajhenburga. V neizbrisnem spominu ga ohranijo njegovi bivši župljani in znanci, ki so ga nadan sv. Tomaža v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, in nje-

govi bivši duhovni pomočniki z njegovim slovenjebistriškim naslednikom vred, kakor je v pretresljivi besedi izjavil g. župnik Šolinc. V večnem spominu pa bo živel v nebesih, ker je bil tako vzoren duhovnik in zvest izvrševalc ljubezni do Boga, bližnjega in sebe, kakor nas je milo tolažil voditelj pogreba in pogrebnih obredov, g. stolni dekan dr. Vraber.

Ljubi prijatelj in zvesti tovariš, ločil si se od naš in se podal na zadnji poti za rajnimi 11 tovariši, med katerimi vidiš tudi letos odpoklicana gg. Zadravca in Martina Medveda. Le trije smo še ostali! O prosi za našo srečno zadnjo uro pri tistem Jezusu, kateremu si posvetil še svoj zadnji vzduh ljaj na zemlji: Jezus, pomagaj!

Hudo me je pretresla vest o Tvoj smerti. Pa skoraj vesel sem Ti pred velikansko množico in pred 31 duhovnimi sobrati govoril v slovo, ker se mi je zdelo, da tudi v smrti svojo nebeško Mater posnemaš, ki je umrla samega hrepenenja po Jezusu. Tolažilo me je tudi, da Ti na tako lep način na Tvoji zadnji poti skazujejo svojo ljubezen in spoštovanje vsi stanovi in uradi, cerkveni pevci, šolska mladina s svojimi vzgojitelji in polnoštevilna požarna bramba. Ganljivo se je Tvojemu spominu poklonil tudi lavantinski stolni kapitelj po štirih odposlancih ter g. opat trapistov iz Rajhenburga in drugi dostojanstveniki. Najblažilnejše pa je gotovo vplivalo na vse na prižnici oznanjeno naročilo našega prevzvisevnega Nadpastirja: Ob smrti g. kanonika Jožefa Cerjaka iskreno in prisrčno sožalje izražam rajhenburški in slovenjebistriški župniji, vsem potrtim srodnikom in njegovim šolskim tovarišem, čč. šol. sestram, gg. duhovnikom, znancem in prijateljem ter zatrjujem da molim zanj in darujem sv. mašo za svojega milega prijatelja.

Slovenskemu narodu vsaj toliko poročati o g. kanoniku Jožefu Cerjaku, si šteje v žalostno dolžnost njegov prijatelj in tovariš I. K. Vreže v Mariboru.

Zgube trgovske mornarice.

Strahotni požar na novi francoski potniški ladji »Atlantique« je še gotovo našim čitateljem v spominu. Pri takih žalostnih ladijskih nesrečah se nehote zamislimo na druge slične pomorske nesreče. V predvojnem času je pretresla celi svet vest o potopu tedaj največjega prekoceanskega parnika »Titanic«, ki je zadel ob ledeno goro in je utonilo 2500 potnikov. Ddkar je zadel »Titanic« na podmorski led, ni bilo več slične nesreče, ker patrulirajo od tedaj po radi lednikov opasnih morjih ladje, ki stalno obvezajo svet o pojavu od

Pavel Keller:

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Stara Grčarica se je vrnila iz preiskovalnega zapora. Šla je k Belčarju na žago in ga prosila, naj ji dovoli, zopet prebivati na koči na barju. Belčar je pobezel, zgrabil starko za vrat, jo vrgel iz hiše, toda se ni brigal več zanjo, ko se je naselila v koči. Belčar je postal sicer čisto brez čuta. Prežal je vsak dan na pismonošo, če mu slednjič vendarle ne prinese kakega glasu o sinu.

Boltežar pa je prišel k Hubertu z novim »razvozljajem« tegu skrivnostnega naključja.

»In vendar je stara Grčarica ubila Bianko!« je bruhnil iz sebe.

»Gospod Boltežar!« je odvrnil Hubert. »Če pa jo je umoril Tim?«

»Zaradi Tima sem se motil. Grčarico bom dal zapreti, Grčarja osvobodim, Timu pa bom dal častno

izjavo, kakršnokoli bo hotel, ravnotako seveda tudnjegovi nevesti, gospodični Milčki.« Ko mu je Hubert povedal svoje pomiske, ga je Boltežar zavrnil: »Čeprav se tu in tam zmotim — toda iztikam vendarle; vi pa — oprostite — pri tej stvari ne napravite čistci!«

»Oho — jaz tudi iztikam!« je rekel Hubert. »Za kom?«

»Za Belčarjevim Tončetom!«

In Hubert je obrzložil Boltežarju, zakaj sum Tončeta. Boltežar ga je vprašal, če tudi gospodična Eriča misli tako. Ko mu je Hubert potrdil, je rekel: »Pravato, če je tako, pa moram paziti, kajti Erič ima bistro glavo.«

Ko sta se tako razgovarjala na Hubertovem vrtu je prišel pismenoša in pomolil Hubertu čez plot kato, ki jo je pisal Tim. Pisal je, da se je naveličal Evrope, da je dobil natakarja na Loydovem parniku in da že prvič eden teden odpotuje v Ameriko. Pred svojim odhodom pa pošilja še srčne pozdrave. Ker je pod svoje ime napisal tudi svoj naslov, je Boltežar takoj pripisal izjavi, ki jo je imel že pripravljen za gospodično Milčko, še tole: »Pravkar sem izvedel

NOVICE

Uboj zeta pred sodiščem. Posestnik Franc Kolarič se je oženil pred 4 leti s Pavlo, hčerko 62letnega Franca Dolinšeka, posestnika v Grajeni. Po poroki se je preselil k ženinim staršem v upu, da bo dobil posestvo. Kolarič pa je ravnal slabo s svojo ženo, radi tega ni bilo nič s predajo posesti in to je silno jezilo zeta, proti kateremu je bila posebno tašča. Letos dne 8. maja je prikolovratil Kolarič pijan domov ter je začel groziti ženi in njenim staršem. Žena je utekla k sosedu, pijanec se je pa lotil s sekiro vrat, za katerimi sta spala stari Dolinšek in njegova starejša hčerka. Po silovitih udarcih so vrata odnehala in oče Dolinšek je v silobranu segel po nož za rezanje satovja in sunil nasilneža v desno stran trebuha. Težko ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je pa umrl. Dne 20. decembra je stari Dolinšek pred mariborskim sodiščem vse skesanu priznal in je bil obsojen radi prekoračenja silebrana na enoletni zapor.

Ob živino ga je spravil. Še ne razkrikan lopov se je priklatal k posestniku Gombocu v Potrni. Na hlevu je zamašil vsa okna in nato je začgal kup slame. Gospodar je našel zjutraj v hlevu zadušena dva konja in dve kravi.

Ponarejeni 10dinarski novci so se pojavili v Celju. Potvorbe je lahko spoznati.

V duševni zmedenosti v Ljubljano. Letos dne 27. novembra je zginila v Ljubljani neznano kam od doma gospa Minka Golob, soproga bivšega železniškega direktorja. Vsa poizvedovanja ter povpraševanja za zginulo so bila zaman. Dne 19. decembra so čistili zatvornice elektrarne na Fužinah. Delavci so zapazili pred zatvornicami neznano utopljenko, v kateri so prepoznali novembra izginulo gospo Golobovo. Pokojna je kazala večkrat znake

za naslov Vašega gospoda ženina. Pošiljam Vam ga v tem pismu. Žalibog se že prihodnji teden namerava odpeljati v Ameriko. Hitite torej! Zelo me bo veselilo, če Vam le količaj morem pomagati. Boltežar.«

In končno je Hubert moral poslati Timu brzavko, v kateri ga je pozval, naj se vrne, ker je vse v redu.

To leto so imeli ljudje hudo žetev. Sonce je vroči pripekalo, tako, da je vse žito hitro zorelo in vse naenkrat sililo pod srp. Vsak drugi dan pa je prišla nevihta. Bil je torek in Hubert je vstal zgodaj. Šel je v gozd in legel med vresje. Nenadoma pa je zašumelo za njim. Planil je kvišku, se ozrl in zakričal. Pred njim je stal Belčarjev Tonče. Ustrašil se je ravnotako kakor Hubert. Stisnil je pesti in zavpil: »Ne smejo vedeti, da sem tukaj — nikomur ne smete povediti! — Gorjé vam, če —!« Nato je izginil.

Hubert je tekkel najprej po Eriko in z njo je šel k Boltežarju na polje, kjer mu je povedal, da se potika Tonče v okolici. Ponoči nato sta se v nevihti odpravila Hubert in Boltežar z občinskim stražnikom, da bi v temi zajeli Tončeta, ki se je najbrž skrival v koči na

duševne zmedenosti in je storila obupno dejanje v nerazsodnosti.

Vlomilci so v zadnjem času v ponočnih urah pridno na delu po Ljubljani. Iz trafiike gospe Scagnettijeve so odnesli 1800 Din gotovine ter več cigaret. Zemljemeru Alojziju Fakinu na Glincah in v isti hiši stanujočemu uradniku Francu Boltežarju obleke za 4500 Din. Na vlome pred prazniki so se go tovo tudi letos spravili preizkušeni in že večkrat kaznovani ljubljanski vlo milci.

Vlak ubil konja. Na železniškem prelazu na Viču pri Ljubljani je odbila lokomotiva enega konja s tako silo, da je obležal mrtev. Konj je bil last posestnika Sirnika z Vidovdanske ceste. Sirnikov hlapec je pripeljal s parom konj voz snega do železniškega prelaza, kjer ga je nameraval stresti v jarek

ob progi. Radi ledu na cesti ni mogel z vozom tik jarka in je moral konja izpreči. Zapregel je živali zadej k vozu, da bi potegnila konja voz bliže k jarku. Ko je bila vprega na tiru železnice, je prišlo do zgoraj omenjene nesreče.

Vlom v krčmo. O položaju dobro poučeni uzmoviči so obiskali v noči v Kamniku gostilno pri Malovrhu na Grabnu. Odnesli so 40 kg masti, 20 gramofonskih plošč, čevlje in še nekatere druge malenkosti.

Od nočnega požara obiskana domačija. V vasici Orehovalje pri Kranju je nenadoma izbruhnil ob 3. uri po polnoči požar v 50 m dolgem gospodarskem poslopju posestnika Snedica. Požar je preskočil na hišo in upepelil pod strešje. Z lepo urejenim ter prenovljenim gospodarskim poslopjem je zgorela: krma, vozovi, orodje, motor, slamo-

Atentat španskih prevratnežev na ekspresni vlak Barcelona—Sevilla. Izpod razvalin vagonov so potegnili 20 mrtvih in 40 hudo ranjenih.

barju. Ko pa so prišli do barja, je treščilo in koča se je užgala. Tekli so h koči, pa je bilo že prepozno: našli so le kup ožganih podrtij še, o Grčarici in Tončetu pa ni bilo ne duha ne sluha. V dolini je v tej strašni noči začelo goreti še na dveh krajin — — —

Ko je šel Hubert zjutraj proti domu, je našel pod križem Tončeta in Liziko. Tonče mu je povedal, da je on začgal očetovo žago, ukradel očetu denar, Bianke pa da on ni ubil. Sedaj hoče spraviti Liziko v mesto, toda nihče naj ne ve za to.

Doma je Hubert povedala Padovka, da je že Boltežar poslal ponj, ker se je stari Belčar obesil.

Hubert je hitel na žago. Starec je mrtev ležal sredi sobe. Boltežar je pokazal Hubertu na mizo, kjer je bilo napisano s kredo: »Grčarja naj takoj izpuste. Jaz sem ubil Bianko. Tonče je nedolžen. — Jakob Belčar.«

Preteklo je nekaj dni. Prišel je na graščino stari Cresnik, graščak, ki je nekega večera obiskal Huberta. Ponudil mu je posestvo za nizko ceno v nakup. Hubert se je odločil, da kupi, če mu pritrdita dva: Erika in Boltežar —

severa proti jugu plavajočega ledu. Plavajoče ledene gore danes enostavno razstrelijo. V splošnem pa so tudi danes zgube potniških in tovornih ladij precej številne. Trgovska mornarica na celem svetu je zgubila leta 1931 315 ladij s 300.000 tonami (tona = 1000 kg). Pred tremi in več leti, ko je bila gospodarska kriza še le v povoju, in je bil pomorski promet živahnejši, so bile zgube ladij bolj občutne. Leta 1926 se je potopilo 653 ladij s 500 tisoč tonami, leta 1929 celo 679 ladij s 610.000 tonami. Višina omenjenih izgub nam bo postala prav jasna, če jo primerjamo z grad-

reznica, mlatilnica in še razna druga oprema. Pogorelčeva stara mati je povedovala, da je tokratni požar pri Snedicu ali pri Ansovih že četrti, od kar ona pomni.

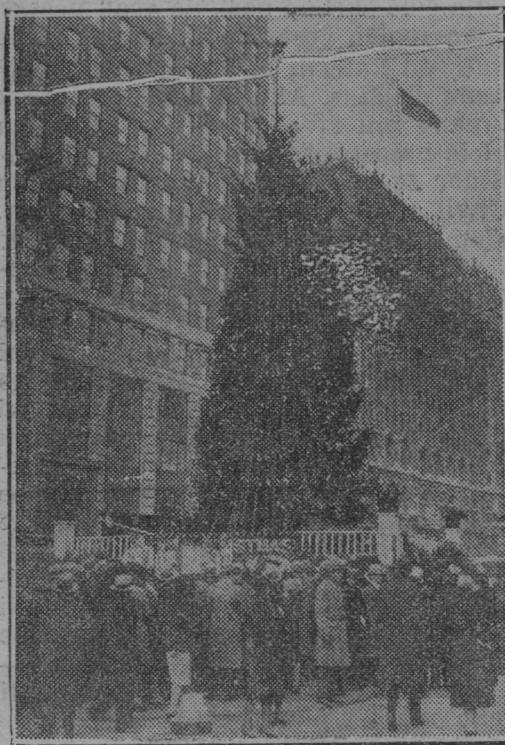
Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobic itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Opozorjamo na inserat nove zabavne knjige »Don Kihot« (izgovori: Don Kišot), ki opisuje tega prebrisanega plemenitnika, imenovanega tudi Vitez žalostne postave, tako da bo razvedrila mlade in stare!

Denarnice za drobiž kupite najbolje v prodajnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

*

**Božič pod nebotičnikom v Njujorku.
Na božičnem drevesu je 3000 lučic.**

njo novih ladij. Leta 1928 je bilo spuščenih v morje 869 novih trgovskih ladij s skupno 2,699.239 tonami. Leta 1929 je bilo zgrajenih 1012 novih ladij z 2,793.210 tonami, in leta 1930 novih ladij z 1,617.115 tonami. Leta 1931 je bila zguba po številu nekaj nad polovico in na točni približno eno petino v morje na novo spuščenih ladij.

Kačji piki.

Najbrž ni v sedanji povojni dobi nobenega polja, ki bi bilo obvarovano pred hlastanjem po rekordih. Po

Jesen Hubert je srečal Eriko v gozdu. Obstala sta drug pred drugim. Hubert je videl, da je Erika zardela. Ali je slutila, kaj ji hoče reči? In Hubert ji je rekel: »Erika, prosim vas, bodite moja žena!«

Sprva mu ni odgovorila ničesar; nekaj časa je šla molče poleg njega ..., nato pa je vprašala:

»Zakaj?«

Povedal ji je po resnicici: »Ker vas srčno ljubim.«

S tresočo roko je segla po njegovi, nato pa jo je zopet izpustila. Ko sta šla dalje po poti, je rekla:

»Toda jaz sem samo neznatna učiteljica na deželi.«

»Erika, boste pa velika učiteljica na deželi!« ji je odgovoril Hubert.

Nato ji je povedal o svojem načrtu, da namerava kupiti graščino. Če bi se mu le posrečilo, da dobi še Boltežarja za oskrbnika, svetovalca in prijatelja, potem bi poskusil. Na robu gozda mu je Erika dala roko in ustnice v poljub.

In z milimi očmi ju je blagoslovil jesenski gozd.

Belčarjev Tonče je bil obsojen na dve leti. Šipčeva Lizika ga je čakala v mestu. Čakala je na re-

DRUŠTVENE VESTI

Organizacija in mladina.

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Velenju.

Zivimo v dobi, ko povsod prevladuje goli računarski duh, ko je goli sebični razum na pravil človeka nezadovoljnega in mrzlega — brezbrižnega za dobro stvar in delo v blagor skupnosti. Med ljudmi pojema vez skupnosti in medsebojne ljubezni; vsak hodi po svoji poti, drug drugega prekaša v povzdigovanju lastnega jaza. Vsak hoče biti prvi, vsak hoče več veljati; drug izpodriva drugega, drug odriči drugega z vidnejših in vplivnejših mest. Ni več onega medsebojnega spoštovanja ter ljubezni, ki je še nedavno vladala med nami; odjenjala je vez medsebojnega prijateljstva, ki nas je tesno oklepala v veselin in žalostnih dneh.

To je sad nove kulture — lažikulture, ki jo je nam prineslo prosvitljeno 20. stoletje. To je stvar, ki nam daje mnogo misliti. In za rešitev tega problema je predvsem poklicana mladina. Ona mora prva v svojih vrstah obnoviti duha skupnosti in socialne ljubezni. Če hoče zanesti tega duha enkrat med ljudstvo in vse njegove sloje, mora predvsem sama biti prožeta tega duha. Ta občestveni duh se ne more gojiti drugje, nego v občestvu, to je v društvu. V skupnosti je moč, to načelo naj velja vselej in povsod pri našem delovanju. Skupno delo v prosvetnih in gospodarskih organizacijah nam bo prineslo rešitev iz tega dušečega ozračja; prosvetne in gospodarske organizacije nam bodo vzgojile nov rod, ki bo položil temelj boljšemu našemu življenju.

Redki — hvala Bogu redki — so tisti, ki ne marajo za društveno življenje, ki ob našem delovanju stoejo na strani, ki se nam posmehujejo in podcenjujejo naše delo in naše uspehe. Iz sebičnosti ali užaljenega samoljubja se odtegujejo od naših vrst ter nam nasprotojejo, kjer pač morejo. In baš tem moramo s skupnim in vztrajnim delom pokazati, da se jih ne bojimo, da je vse njihovo nasprotovanje brezplodno in brez podlage.

šitev iz samote in trpljenja, čakala svojega dragega.

Grčar se je vrnil domov. Hubert ga je vzel k sebi in mu dal udobno sobico. Hodil je okrog kakor v sanjah in pomežkoval na soncu. Ta sin gozda je v zaporu tako bridko hrepenel po gozdu, da bi mu sedaj ne mogel več storiti žalega s sekiro. Pozimi je umrl. Hubert je večkrat premisljeval, kakšen bo Grčar, ko bo ležal na mrtvaškem odru. S sršastimi lasmi, s čemernim obrazom je ležal tam. Toda njegove roke! Tako preproste v svoji zasukani obliki, tako razsekane v življenju, ki je bilo polno težkega dela, sedaj pa mirno sklenjene na prsih — — —

Erika Grubelnikova je postala Hubertova žena; Boltežar je trdil, da bo najsijajnejša žena v vsej pokrajini.

Ob tihih, dolgih večerih večkrat sanjarita Erika in Hubert o bližnji pomladi. Tedaj se bo začelo novo življenje.

Brez te cvečoče mlade žene bi Hubert ne strpel v tej zimski samoti. Tako pa je bil vedno zadovoljen, tudi če je sedel pri svojih knjigah. Dovolj mu je bilo, da je vedel, da je Erika v hiši, in ni bil prav nič samoten. —

**Belo kot sneg in svežeduheča
naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete
bez vsakega truda in muke,
če uporabljate Persil. To odlično
sredstvo za pranje se dobiva v vseh
trgovinah.**

Persil

Iz organizacij, kjer deluje mladina z veseljem radi notranje potrebe za povzdrogo življenga, bodo izšli iskreni ljudje, ki bodo v korist družini, občini, cerkvi in državi, ki bodo povsod podirali sedanje računarsko, sebično ter puhalo omiko ter pripravljali pot edino pravi krščanski omiki. Ta mladina bo nositeljica prave narodne in krščanske prosvete. Oznanjevalka bo z besedo in dejanjem ideje bratstva in ljubezni, brez katere se ne dajo udejstviti velike smernice sedanjega papeža o novem gospodarskem redu: o stanovski reorganizaciji človeške družbe.

*

Kamnica. Posebno v zadnjem času se je začelo prav upapolno zanimanje naših pridnih fantov in deklet za vedno višjo izobrazbo in živahno društveno življenje. Da so priredili

dne 8. decembra neko lepo uspelo akademijo, smo že poročali. Da so pa že 10 dni nato, to je predzadnjo adventno nedeljo zopet nastopili in v nabito polni Slomšekovi dvorani mojstrsko lepo vprizorili težavno igro »Mlinar in njegova hči«, poročamo danes. Občudovali smo te mlade moči in spoznali docela, da so se dela poprijeli resnobno in globoko zajeli, kar so nam z velikim umevanjem in toplo ljubezni živahno podali. Zadovoljni smo zapustili dvorano in si mislili: no, če bo šlo tako naprej, še imamo v novem letu mnogo lepega pričakovati. Bog daj srečo in korajžo ter vztrajnost naši dobri mladini.

Marija Snežna. Zopet bo nudilo naše Prosvetno društvo našim ljudem nekaj za smeh, nekaj za res. Na starega leta dan, v nedeljo dne 31. decembra popoldne ob pol treh bude priredilo v svoji društveni dvorani tri igre in sicer: »Mojstra Križnika božični večer«, »Skričnostna pošta« in »Ure na razpotju ali slovo od starega leta«. Vsi ste na to prireditev najlepše vabljeni, kakor domačini tako sosedi! Bog živi!

Marija Snežna. Naše Prosvetno društvo, ki smo ga hvala Bogu dobili nazaj, in o katerem bi morda kdo mislil, da spi že svoje zimsko spanje, se je začelo zopet korajžno gibati. V novembру smo igrali »Guzaja«. Dne 10. decembra je vršil občni zbor. G. župnik je imel pozdravni govor, kjer je navduševal našo mladino za prosvetno delo. Izvolili smo si novi odbor. Občni zbor je zaključil g. kaplan, ki je društveni duhovni vodja, s svojim govorom, v katerem je podal v glavnem program našega bodočega dela. Bog živi!

Sv. Anton v Slov. goricah. »Črni križ pri Hrastovcu« je krasna žaloigra, zajeta iz zgodovine naših domačih tal. Na Silvestrovo ob treh popoldne jo vidimo v cerkvenem domu. Pridite!

Šolanje pri črcih.

Vsako sedmo leto otvori v severni Liberiji ob zapadno-afrški obali poglavarski zamorskega plemena Gbundov med sijajnimi obredi šolo. Na velikem prostoru, na sredini gozda, zgradijo iz palmovih debel tribuno, na to streho s sla-

ODPRAVE OZEBLJINE

ter zastarele noge na nogah in rokah gotovo in hitro zacelijo z izkušenim zdravilom »Fitonin«, tuba 20 Din, v apotekah. S povzetjem 2 tubi 50 Din. Poučno knjižico br. 18 brezplačno pošlje Fiton dr. z. o. j., Zagreb, I-78.

me. Poleg tribune postavijo pravokotno in obširno hišo. Na hišo so naslonjena stanovanja učiteljev, nekoliko dalje proč so pripravljena bivališča za učence. Na ta način nastane samostojna kolonija, ki razpolaga s polji, kokos-palmami in s prostori za ribiljenje in je popolnoma ločena od ostalih zamorskikh naselbin. Na posest šole ne smeta stopiti ne moški in ne ženska, izvzemši na dan otvoritve.

Začetek vpisovanja.

Kakor hitro je zbrano celo pleme, se prikaže poglavarski s spremljtvom. Ob njegovi strani je vodja šole. Na poglavarjevo znamenje trikrat zatrobijo trobentači in zavlada v zboru tišina. Vodja šole z ostalimi učitelji stopi na tribuno. Za šolo določeni dečki morajo odložiti vsak okrasek na obleki, ki bi kazal, da so imenitnejšega rodu. Nobezen od učencev ne sme uživati kakšne prednosti, niti glavarjevi sinovi ne. Popolna enakost je po mnenju tega zamorskoga plemena najboljša podlaga za res dobro vzgojo. Vsakemu učencu napravijo v znak sprejema na prsa tri ureze. Ta krvavi obred je precej mučen.

Učni načrt.

S sprejemom so učenci odtegnjeni vsakemu vplivu staršev ali sorodnikov za dobo štirih let. Učni načrt v teh zamorskih šolah je zelo obširen. Prvo leto se urijo dečki v vseh mogočih ročnih spremnostih. Pletejo slaminjače, korbe, rešeta. Rezljajo razno domače orodje, izdelujejo bobne, ribiške mreže, razno orožje in strojno živalske kože. Začetkom drugega leta se podajo ob breg bližnje reke, kjer lovijo pod vodstvom učitelja ribe in so po končanem tretjem

Pred vsem mora poznati vsak učenec šolskem letu izšolani lovci ter ribiči.

Tudi za duševno izobrazbo skrbijo. zgodovino plemena, pravljice in pesmi. Ker zamorec ne pozna pisave, so vsa predavanja prepusčena mladostnemu spominu.

Visoka šola v gozdu.

Pri Gbunde zamorcih je splošno razširjena vera, da izhaja vsaka družina od posebne vrste živali. Vsaki dan doprinašajo živalim bogata darila, da jih ohranijo v naklonjenosti ter dobrohotnosti. Družine skrbno čuvajo nad živiljenskimi navadami od njih češene živali in jih smatrajo za skrivnost. Ako bi kdo to skrivnost izdal ter izblebel, bi uničil učinek zaščite. Iz tega vzroka je skupen poduk v živalstvu nemogoč. V četrtem šolskem letu razdelijo gojence po posameznih družinah. — Vodja šole skrbno pazi, da vsak učenec sirogo molči, česar se je naučil glede živali, od katerih bi naj izvirale posamezne družine. Ako bi izdal zamorček zaupano mu živalsko skrivnost, bi ga zadele najostrejše kazni.

Kdor se hoče izuriti v pripravljanju zdravil, mora obiskovati poseben tečaj. Vstop v zdravilski tečaj prejme gojenc od vodje šole le tedaj, če je dovolj zanesljiv. Po zaključku tečaja ga zaprisežo, da ne bo izdal zdravniške znanosti nepoklicanim in jih bo uporabljal le v dobrobit plemena. Isto zaprisego položijo gojenci pravnika tečaja, ki hočejo postati v poznejšem živiljenju glavarji, člani velikega sveta in voditelji družin. Ravnakar omenjeno službo prejme absolvent posebnega tečaja le tedaj, ako ga ljudstvo za to izvoli.

Veliko dajo zamorci na telesno gibanost in usposobljenost gojencev. Vsaki dan morajo ven v gozd, bodisi da lije dež ali pa neznosno pripeka solnce. — Mladci morajo za stavo tekati, skakati preko ovir ter plezati na palme.

Zaključek šole.

Koncem četrtega šolskega leta se vrši zaključek šole ob polni luni z velikim

Ruske bajke.

Čarownica in sestra Sonca.

Daleč, daleč od tod sta živelva v veliki kraljevini kralj in kraljica. Imela sta samo enega edinega sina — kraljeviča Ivana.

Imel je dvanajst let, ko je nekoč odšel v konjski hlev, da bi poiskal tam konjarja, kateri mu je bil jako drag. Konjar mu je vselej pripovedoval pravljice in tudi sedaj mu je konjar povedal nekaj, kar prej še ni bil nikoli slišal.

»Ivan, kraljevič,« je rekel konjar, »tvoja mati bo kmalu dobila hčerko, ti pa sestro. Pa to bo čarownica, ki bo snedla očeta in mater in vse ljudi okoli nas. Tako pojdi k očetu in poprosi ga, naj ti da najboljšega konja, pa beži od tod, kamor te oči vodijo in konj nese, če se hočeš rešiti nesreče.«

Tekel je Ivan-kraljevič k očetu. Kralj niti ni vprašal, čemu mu bo konj, samo zapovedal je, naj sinu izročijo najboljšega konja iz kraljeve konjarne. Ivan-kraljevič je zajahal konja ter odbrzel, koder ga je konj nosil in so ga oči vodile.

Dolgo časa je potoval, dokler ni prišel do dveh šivilj ter ju je prosil, naj dovolita, da živi pri njima. Starki sta odgovorili:

»Ivan-kraljevič, radi bi te sprejeli, če bi še dalje živel. Ko pa polomiva škatlo igel in porabiva škatlo niti — tedaj bo prišla smrt po naju.«

Tako sta govorili starki.

Ivan se je razjokal in odhitel naprej. Dolgo je potoval in je dospel do drvarja ter ga je zaprosil:

»Sprejmi me k sebi!«

»Prav rad,« je rekel drvar, »če bi še dalje živel. Ali ko posekam tu zadnji hrast, bo prišla smrt po mene.«

Še huje je zajokal kraljevič ter odhitel na konju vse dalje in dalje. Prišel je do rudarja in je prosil tudi njega, naj bi ga sprejel, ali ta mu je izjavil:

»Rad bi te sprejel, Ivan-kraljevič, pa jaz ne bo mveč dolgo živel. Ko se prerijem skozi to goro, me bo vzela smrt.«

Bridko se je razjokal Ivan-kraljevič in je odjahal dalje. Dolgo časa je potoval. Nazadnje je dospel do sestre Solnca. Sprejela ga je, nahranila, dala mu piti in gledala je nanj kakor na lastnega sina.

Amerikanskih listih se šopiri sedaj nov rekord, katerega je postal deležen kačji raziskovalec Douglas March. Pri svojih delih med kačami po zverinjakih je bil pičen od raznih kačjih vrst 14krat. March je preiskusil na svojem lastnem telesu, da so piki strupenih kač tem nevarnejši, ako je gozlen iz toplejših ali takozvanih tropičnih krajev. Šestkrat je bilo Marchovo živiljenje radi pikov na niti in se je boril po več tednov s smrtno. Kljub temu pa se še ukvarja strastno z raziskovanjem kače zalege. Enkrat ga je usekal suličasta kača v palec. Rano si je takoj izsesal, a že

sijajem. Drugi dan po zaključku požgeo — šolska poslopja. Gojenci se vrnejo nazaj k staršem. Tri leta se ne vršijo za moško mladež nobeni podučni tečaji.

Remšnik. Občinski odbor nove občine Brezno je v svoji seji dne 30. novembra t. l. imenoval vč. g. Vida Pavlič, župnika na Remšniku, za častnega občana zaradi zasluga, ki jih ima kot obmejni borec za bivšo občino Remšnik, kot organizator mladine in za zasluge, ki si jih je pridobil v korist Slovenskemu Planinskemu društvu pri Pankraciju na meji. Častitamo!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Kdor bi sodil naš kraj po množini dopisov v »Slovenskem gospodarju«, bi prišel do zaključka, da je Sv. Lovrenc prav neznatno gnezdo. Ker smo skromni, se zadovoljimo z dvema ali tremi dopisi v celiem letu. Imamo v naši župniji 90letnega starca, ki je v tretjem letu svetovne vojne dobil precej hudo rano ter kot 20procentni invalid hiral ves povojni čas do letošnjega poleta. Včasi se je še večjega maroderja kazal kakor je bil v resnicu. Ker je imel ta bolnik domovinsko pravico ne v eni občini, ampak v celi župniji, zato so bili vsi župljani prošeni, naj prispevajo za njegovo ozdravljenje. In res so meseca julija prišli za tako delo izučeni kirurgi ter se takoj lotili nevarne operacije. Previdno so odprli starcu prsno in trebušno votlino in vzeli iz nje ves drob. Vsak kos in košček so natančno pregledali, osnažili in popravili med vojno izgubljene ude so z novim nadomestili. Operacija, ki je trajala tri tedne in stala lepo število jurjev, je brez vsake komplikacije srečno uspela, bolnik je popolnoma ozdravel in na lovrenško nedeljo smo prvič slišali pri službi božji njegov popravljeni in lepo doneči glas. Ker je gotovo že vsak uganil, kako se imenuje ta brez aspirina, Elsa-fluida in kloroforma ozdravljeni bolnik, zato naj sledi tu o njem malo zgodovine. Naše župnijske orgle so bile postavljene okrog leta 1840. Stari ljudje so pripovedovali, da so ne-

ji. Med tem časom izobrazujejo deklice v vsem, kar spada k materinstvu in k gospodinjstvu.

občino. Puščavčani imajo svojo usodo; do leta 1786 so bili podložniki lovrenškega župnika, sedaj so pa prišli pod oblast lovrenškega župana. Nek visok državnik je nedavno rekel, da nobena pogodba ni večna; s tem naj se tolažijo tudi Puščavčani, posebno Činžačani, ako enemu ali drugemu ta prisiljeni, zakon brez ljubezni ni všeč.

Kamnica. Zmeraj imamo kaj novega, le maloko pa si vzame časa za to, da bi poročal o tem zunanjem svetu. In čemu tudi? Mi domačini itak vse to doživljamo sami, oziroma zvemo kmalu, našim najbližnjim sosedom v Mariboru pa naše novice itak donašajo naši delavni in skrbni ljudje, ki v velikih trumah zahajajo tje ali na delo in po postih, ali jim donašajo mleko in druga živila. Potrebno je pa le, tu in tam se tudi v našem priljubljenem »Slovenskem gospodarju« zglasiti, če se kaj takega zgodi, kar bi zanimalo tudi širšo okolico. In taka vest je smrt našega splošno spoštovanega posestnika, dolgotrajnega občinskega odbornika in cerkvenega ključarja Lovrenca Čička. Tretjo adyentno nedeljo smo ga v veličastnem sprevodu spremili na njegovi zadnji poti iz njegovega ponosnega doma na Jelovcu mimo prelepke kapele presv. Srca Jez. na Bresterici v našo cerkev sv. Martina, kakor je bilo že zadnjič poročano. V imenu njegovega iskrenega prijatelja, domačega g. župnika mu je v hiši božji, za katero je blagopokojni očetovsko skrbel celih 35 let, govoril v slovo g. prof. msgr. Vreže iz Maribora ter hvalil njegovo vzgledno značajnost in narodno zavednost, njegovo nesebično dejansko ljubezen do domačega ljudstva in neomajljivo vseskozi odločno nastopanje za svoje krščansko prepirjanje. Na angelsko nedeljo 1. 1931 je še zadnjič nosil nebo in veselo obhajal naš marijaceljski praznik. Kmalu nato so mu pa opešale moči tako, da se iz svojega vzornega posestva do svoje smrti ni več mogel ganiti kam, niti svoje ljubljene hčerke Veronike ni mogel ob lansi Veliki noči več spremeti na njeni zadnji poti. Najljubša obiska sta mu bila domači g. župnik, ki ga je hodil krepčat s sv. spovedjo in z evharističnim Jezusom, ter vsakotedenški »Slovenski gospodar«, ki mu je prinašal vesele in žalostne vesti; s ponosom je rad pripovedoval, da je menda naj-

po nekaj sekundah je padel v omotico. Četravno so mu rano globoko razrezali in roko trdno prevezali, je bil 17 ur brez zavesti, dokler ni prišel zdravnik z rešilnim cepivom. Še več dni za tem je krvavel iz kožnih luknjic po celiem telesu. Obraz, prsa in hrhet so dobili modro barvo. Potil je krvavi pot. Grozeče ohromenje srca so mu pregnali z ubrizgavanjem strihnina ter kofejina.

Po Marchovih trditvah so strupene kače, kajih strup ni nevaren samo krv, ampak tudi živčevju. Prva posledica pika takozvane grozotne kače se pokaže v tresenju rok, nato zgubi ugriznjeni

Ali, kar je, je — kraljevič si je zaželel, da bi izvedel, kaj se dogaja na očetovem dvoru. Povzpel se je na visoko goro, pogledal je proti dvoru in je videl: vse je bilo porušeno, samo goli zidovi so ostali. Vzdihnil je in je zajokal. Še enkrat je pogledal, še malo je pojokal in vrnil se je.

Sestra Solnca ga je vprašala:
»Ivan-kraljevič, zakaj si jokal?«

Odgovoril je:

»Veter mi je pihal v oči.«

Drugič je bilo isto. Tedaj je sestra Solnca vetrup prepovedala pihati. Pa še tretjič se je povrnih kraljevič ves objokan. Sedaj pa je priznal, zakaj se je jokal, in je prosil sestro Solnca, naj ga pusti, da se vrne domov. Ona ni hotela, ali on ni nehal prosi. Nazadnje mu je ugodila. Tedaj mu je dala krtačo, glavnik in dve jabolki. Človek, bodisi še tako star, se pomladil takoj, če poje eno jabolko.

Prišel je Ivan do rudarja. Skoro je že bil privrtl skozi goro. Tedaj je vrgel Ivan krtačo na tla in takoj se je dvignila nova gora, do neba visoka.

Rudar je bil sedaj vesel, zahvalil je kraljeviča in je nastavil svoje delo.

Kraljevič se je zopet podal na pot in je do spel do drvarja. Samo še tri drevesa je imel po-

sekati. Ivan-kraljevič je vzel glavnik in ga je vrgel na prazno polje. Tako so tam zrastla drevesa, drugo debelejše od drugegač Drvar se je razveselil, zahvalil je kraljeviča, nato pa je zopet začel s svojim delom.

Ivan-kraljevič pa je potoval in potoval, dokler ni do spel do šivilj, katerima je dal vsaki po eno jabolko. Snedli sta jabolki in takoj sta bili spet mladi. Kraljeviču sta izročili v zahvalo robec.

»Če zamahneš z robcem,« sta mu rekli, »se bo za teboj takoj napravilo veliko jezero.«

Kraljevič je naposled do spel na svoj dvor. Sestra ga je lepo sprejela in mu je rekla:

»Sedi, bratec, igraj na gosli! Jaz bom na pravila obed.«

Kraljevič je sedel in je začel igrati na gosli. Naenkrat se je prikazala miška in je govorila s človeškim glasom:

»Reši se, kraljevič, beži čimprej, tvoja sestra je odšla, da si nabrusi zobe!«

Ivan-kraljevič je takoj zapustil dvor, je sedel na konja in je odbrzel. Miš pa je skakala na gosli po strunah, da se je zdelo, kakor da bi kdo igral, in sestra se ni zavedala, da je brat zbežal. Nabrusila si je zobe in je stekla v sobo,

starejši in najzvestejši njegov naročnik in čitatelj. Vseskozi zavedni Slovenec je tudi v najhujših burjah predvojnega časa branil in moško zagovarjal narodove pravice, če tudi so ga zato smrtno sovražili narodni mlačneži in odpadniki ter je manjkalo le za las, da ga niso ob izbruhu svetovnega klanja odpeljali v graške zapore. Stroge krščanske vzgoje in odločne narodne zavesti se je našil v svojem rojstnem kraju Pivola pri Hočah ter jo to dvoje s svojo zvesto ženo, rojeno Kavbe, globoko zasadil v srca svojih na Jelovcu in v Rušah delujočih sinov Lovrenca in Franca. Tak mož-značaj, tako velik prijatelj našega ljudstva in tako globoko verni kristjan, Lovrenc Čiček, naj počiva v miru in zavživa sveti raj!

Gornja Sv. Kungota. V zadnji številki je bil objavljen kratek dopis o smrti in pogrebu blagopokojne župnikove tete Terezije Marič. K zadnjemu poročilu je treba o vsestransko vzgledni pokojni dostaviti še naslednje: Blaga tetica je natančno spolnjevala dve za povedi: zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega. Ko je še bivala na svojem domu v Litmerku pri Ormožu, ji nikdar ni bila pot preslaba v cerkev, tudi nobeno vreme je ni zadržalo ob nedeljah in praznikih doma, in navadno je šla že večkrat v soboto in je celo nedeljo tam ostala, samo da je bila pri dveh sv. mašah in pri sv. blagoslovu. Res prekrassen zgled marsikateremu kristjanu, ki že zaradi količaj slabega vremena ostane doma. V mladih letih je čutila poklic za samostansko življenje, je šla, a se je po enem letu zopet vrnila radi družinskih razmer na svoj dom na Gornjem Krapju. Bila pa je sila delavna, kot čebelica pridna, in skrbela je za vzorni red pri hiši, da se je reklo splošno, če hočeš videti red in snago, pojdi k Marinički na Litmerk. Njena hiša pa je bila tudi sila ostoljubna, vsak je bil postrežen, katerikoli prišel, uradnik, navadni človek ali duhovnik. Nad vse je spoštovala duhovnike, zato se je vsak rad ustavil, ker je znal, da pride v duhovsko hišo. Njena soba in stanovanje je bilo polno sv. podob in kip Matere božje je zavzemal prvo mesto. Ko je že močno pešala, vendar vsaki dan premišljevanja ni opustila. Najljubše ji je bilo premišljevanje o Jezusovem trpljenju, kjer se je pogostoma jokala,

gledajoč trpečega Zveličarja toliko trpeti. Kako si je k srcu jemala brido žalost trpeče Jezusove matere! Nikdar ni bilo v Gornji Sv. Kungoti okoli župnišča toliko lepih rož, kot je bilo ves čas, dokler je bila pokojna zmožna iste gojiti in negovati. Pri vsakem obisku v cerkev je vsakorat pobožno poljubila sveto veliko razpelo in za trenutek obstala, gledajoč Odrešenika trpečega na križu. V cerkvi je bila vsem najlepši zgled. Kako goreče je molila, in po sv. maši jo je trebalo velikokrat siliti, da gre iz cerkve, ker ji je pogostoma slabo prihajalo. Kot vzor ponijnosti je bila pokojna Terezija, ki nikdar ni iskala posvetnega veselja in zahvale; sramežljiva je bila tako, da se posebnemu prizadevanju domačega župnika ni dala pregovoriti, da bi jo fotografiral in zato žalibog slika ni na razpolago. Kot je vedno molila, je tudi zadnje teden, ko je strašno trpela, držala roke sklenjene na prsih in oklepala se je krčevito sv. rožnegova venca. Šla je po zasluzeno plačilo in da bo za nas uboge molila. Izpolnilo se je nad njo: Kdor Marijo časti, se ne pogubi.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Leto se približuje h koncu, v katerem smo imeli več hudega ka-kor dobrega, ker vedno še nas prešinja duh svetovne krize, poleg pa še vse polno križev in težav. Že dve leti zaporedno smo bili poškodovani po toči, zlasti pri vinogradih smo že postali celi reveži, če že komaj stroške dobimo nazaj, pa moramo biti zadovoljni. Če bi bilo letos sadje, bi bilo itak vse poškodovano. Veliko jesenskega dela je še izostalo, ker je bilo prej samo deževje, potem pa predčasni sneg, tako, da je že en mesec prej zima, ka-kor je bila zadnja leta. Bodočnost je temna, ker ne vemo, kakšna še bo. Krog novega leta, pred in še potem je čas, da damo naročino za »Slovenskega gospodarja«, toliko bomo že še zmogli, saj nam je bil najboljši svetovalec skozi vse leto. Pridobivajmo še tudi nove naročnike. Večkrat se sliši, da kdo reče: Jaz bi tudi naročil, pa ne vem, kako bi! Takim pomagajmo mi, kateri znamo. »Slovenski gospodar« bi naj imel veliko družino v prihodnjem letu. Vse stare naročnike in še veliko novih zraven!

Požar švedskega parnika. Posadka je še pravočasno ostavila ladjo.

iskala je povsod, ali brata ni bilo, samo majhna miška se je brž skrila v luknjico.

Sestra-čarovnica se je silno razjezila, škripala je z zobmi in je pohitela za kraljevičem, da bi ga prijela. Ivan-kraljevič je čul za seboj šumanje, obrnil se je in glej, sestra ga zasleduje. Tedaj je zamahnil z robcem in takoj je bilo med njim in sestro veliko, globoko jezero. Preden je mogla čarovnica preplavati jezero, je bil kraljevič že daleč. Tedaj pa je ona hitela še bolj. Že je bila blizu.

Drvar je zapazil, da beži kraljevič od sestre. Tako je zvalil najdebelejše deble posekanih dreves na velik kup, cela gora lesa je to bila: čarovnica ni mogla prek. Začela si je delati pot, grizla je in grizla in res se je pregrizla na drugo stran. Ivan-kraljevič je bil že daleč spredaj.

Hitela je in hitela, še malo, pa ga ima.

Rudar je zagledal čarovnico in je brž začel spravljati zemljo na velik kup, tako da je v najkrajšem času nastala visoka gora, preko katere čarovnica ni mogla. Začela se je mučiti, da bi si napravila pot, a med tem časom je kraljevič zopet utekel. Nazadnje pa se je čarovnica vendar prerila skozi goro in hajd za bratom. Kmalu ga je zagledala in mu je zakričala: »Zdaj te pa imam, ne uideš mi več!«

Ivan-kraljevič je uvidel, da mu ni več rešitve. Zaklical je pred dvorom sestre Solnca:

»Solnce, solnčice, odpri okence!«

Sestra Solnce je odprla okno, kraljevič pa je skočil skozi s konjem vred. Čarovnica je prosila in prosila, naj ji dádo bratovo glavo, a sestra Solnca se na te prošnje ni ozirala. Tedaj je čarovnica zaklical:

»Tedaj pusti vsaj, da poskusiva z bratom, kdo je od naju težji. Tu je velika, dolga deska, ki je v sredini podložena. Ivan-kraljevič naj sede na en konec, jaz pa se postavim na drugega. Če nagnem desko na svojo stran, ga bom snedla, če je pa on težji — naj me ubije!«

Ko je čarovnica stopila na svoj konec z veliko silo, je vrglo Ivana tako visoko, da je padel na ravnost v nebo, v grad Solnca, čarovnica pa je pri tej priči padla na tla in je bila mrtva.

vid, mišice na tilniku otrpnejo, ker so odrekle v njih živci. Človek ne more več posljubno pregibati glave, ki mu niha seminja. Domačini trdijo, da zlomi ugriz te kače žrtvi tilnik.

Prebivalstvo v Mandžuriji.

Vsega prebivalstva šteje Mandžukuo ali Mandžurija 33.6 milijona duš, od tega je približno 30 milijonov Kitajcev. Število doseženih Korejcev znaša približno 800.000 oseb. Japonce cenijo na 300 tisoč duš. Rusov je samo 1400. Potem pridejo še majhne skupine in sicer: 529 Angležev in 384 Nemcev.

Širite „Slov. gospodarja“!

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Popravljamo ne-
ljubo pomoto. Na našo pošto je v tekočem le-
tu prihajalo 178 »Slovenskih gospodarjev«, ne-
70. Za Novo letce bo pa naročnino poravnalo
še 150 naročnikov, ki so zadnjo številko pre-
jeli na ogled. Samo poštene časopise v pošte-
ne hiše! S tem, da bo vsaj 300 Antonjevčanov
plačalo za leto 1934 »Slovenskega gospodarja«,
bo samo po sebi naše imetje zavarovano proti
požaru za novih 300.000 Din. Tudi v tem se
lahko postavljam! — Ker je precej debel
sneg, se naši lovci hvalijo z obilnim plenom
zajcev, fazanov, lisic, srak, vran in vrabcev.

Laporje. Za 150 Din je neki moški, ki se je
izdajal, da je od davkarije, nasukal neko po-
sestnico na Križnem vrhu. Človek res ne ve,
kako bi dovolj pazil pred sumljivimi elemen-
ti. Bodite previdni! Za ta slučaj pa upamo,
da bodo naši orožniki onega mogli prav hitro
dobiti. — Kar na veliko so začeli ubijati tu
okrog. Koline, to so fureži, so se namreč za-
čeli. Predno se konča zjutraj »boj, ne boj, am-
pak mesarsko klanje«, traja ponekod ena de-
bela ura. Zanimivo! — Majši laporški svet je
na smučkah. Po laporšku se tej stvari reče
dilce, po švedsko pa ski, oziroma ši, kar je
menda internacionalno. Lani tu še skoro ne-
znan, se je letos ta šport splošno priljubil.
Onim, ki še ne vejo, dajemo na znanje, da je
smučarski pozdrav »smuk!« Kakor čujemo,
letos tudi ogrske Slovenči ta sport že precej
gojijo.

Senik, Sv. Tomaž. Nemilo so zapeli zvonovi
domače farne cerkve Sv. Tomaža ter nazna-
njali hribom in dolinam pretužno vest, da je
preminil za vedno skrben oče, drag rodoljub
Jakob Hebar iz Senika. Bil je vnet krščanski
mož, spoštovan daleč naokrog. Bil je skrben
oče svoji družini, ki je tako hitro izgubila svo-
jega očeta. V pondeljek dne 11. t. m. so imeli
domači praznik ali koline, ko je gospodarja
popolnoma nepričakovano zadela srčna kap.
Groza ter žalost je pretresla vse domače ter
sosedne. Kajti dne 19. t. m. bo obletnica, ko so
položili v hladni grob njegovo hčerko Roziko,
katera pa je zapustila ta svet v najlepši dobi,
stara komaj 33 let. Bila je pridna šivilja, da-
leč naokrog dobro znana in z malim zasluz-
kom zadovoljna. Dragi oče ter hčerka Rozika,
počivajata sladko, ostale pa naj tolaži ljubi
Bog!

Sv. Bolbank pri Središču. Tukajšnja Kmeč-
ka hranilnica in posojilnica je dne 20. t. m.
proslavila 25letnico svoje ustanovitve s sveto
mašo za vse rajne člane in z izredno slav-
nostno sejo. Na seji se je posestnika in biv-
šega župana g. Jožefa Munda iz Vodranec v
znak priznanja velikih zaslug, ki jih je imel
z ustanovitvijo zadruge, in z umnim, truda-
polnim in dolgoletnim načelovanjem, izvolilo
soglasno častnim načelnikom.

Celje. Gojenci orglarske šole v Celju se tem
potom najiskrenejše zahvaljujemo Zadružni-
zvi, oddelek v Mariboru, za prieditev za-
družno-knjigovodskega tečaja, katerega so se
vsi gojenci našega zavoda udeležili. Vršil se je
v dneh od 11. do 16. decembra 1933. Na tečaju
je bilo tudi nekaj udeležencev, ki se že praktično
udejstvujejo pri raznih zadrgah, ki so pa
kljub temu z zanimanjem sledili izbranim
predavanjem g. nadrevizorja Pušenjaka ter
knjigovodskim predavanjem g. revizorja Ur-
banije. Še enkrat najlepša hvala. Zadružno
zvezo pa prosimo, da še tudi prihodnja leta
vprizori slične tečaje, ter nam bodočim organi-
nistom da možnost, da se seznanimo z upravljanjem tajniških poslov, zlasti pri naših po-
sojilnicah.

Dobrna. Vsemogočnemu je dopadlo, nenado-
ma nam vzeti v nebesa, previdenega s svetimi
zakramenti, našega iskrenega in nad vse pri-
ljubljenega Franca Pušnika, posestnika iz Go-
rice. K večnemu počitku smo ga spremili dne
19. t. m., ob štirih popoldne. Po končanih mo-
litvah na pokopališču je domači č. g. župnik
Franjo Urleb orisal sliko njegovega življenja.
Poslovilne besede so navzoče ganile do solz.
Rajni ima veliko zaslug za dobrnsko občino.
Bil je šest let cerkveni ključar, dolgo vrsto let
občinski svetovalec in par let župan. Bil je
človek, kakršnega je treba iskati v občini:
vzoren značaj krščanskega prepričanja. Za vsa
dobra dela, katera je storil, naj mu Vsemogočni
bo milostljiv sodnik! Bog daj rajnemu ve-
čni mir in pokoj!

Kočna. Ugasnilo je življenje mladeniča Fri-
derika Vincanca v starosti 26 let. Pokojnik je
bil zelo marljiv. Izučil se je ključavničarske
obrti. Nekoliko časa je delal pri mojstrih ter
obolel na jetiki. V nedeljo dne 17. decembra
je bil pogreb pokojnika. Naj počiva v miru!
Žaluočim ostalim naše sožalje!

Šmarje pri Jelšah. V ne preveč veselo svi-
denje nam je starda zima podala svojo ledeno
mrzlo roko. Bila nam je pravzaprav nezaže-
ljen gost. Bili smo nezadostno pripravljeni za
boj z mrzlimi snežinkami. Toda kar je, je.
Vztrajati moramo na sneženem bojišču. Pa
kakor se kaže, bo zmaga itak na naši strani,
ker se nam je beli nasprotnik kar pod noge
vrgel. — Velika skrb za dušni in telesni bla-
gor naših malčkov je napotila naša dušna pa-
stirja č. gg. dekana Loma in kaplana Ranči-
gaja, da sta ustanovila za našo župnijo pre-
potrebn Marijin vrtec, v katerega je pristo-
pilo z dovoljenjem staršev 245 otrok obojega
spola. Naš spretni organist g. Kidrič je pa
ugladil grla malim slavčkom, da so pri spre-
jemu v Marijin vrtec prav izborni peli. Dragi
g. urednik, ne morem drugače končati svojega
slabega pisanja, kot da razodenem vašim cen-
čitateljem in čitateljicam svojo srčno željo:
Slovenci, naročniki »Slovenskega gospodarja«,
moja srčna želja je, da vsi dosedanji naročni-
ki ostanete tudi zanaprej zvesti svojemu sta-
remu prijatelju »Slovenskemu gospodarju«.
Naj vsak brez izjeme pridobi še vsaj enega
novega naročnika. Kaj ne, g. urednik, da se
vam bo raztegnil obraz v veseli smeh, kadar
se bodo uresničile moje želje? Pa ne samo le
vam, ampak tudi vsem onim, ki bodo list pre-
jemali, se zna kaj takega zgodi. Upoštevajte
besede modrega moža, ki je rekел: Kar mora
biti, mora biti. In katoliško časopisje je taisto,
kar mora biti. Katoliški časopis naj uspeva,
živi in zvesto prihaja v naše hiše. Srečno, ve-
selo in božjega blagoslova polno Novo leto!
želi vsem cenjenim čitateljem in čitateljicam
»Slovenskega gospodarja« Miško iz Vrbovce.

Šmarje pri Jelšah. V zadnji številki sem
Vam, ljubi Šmarčani, iz svoje potne torbe
natresel precej novic, da jih berete in raz-
mišljate za praznike in ob zatonu 1933. leta.
Le eno Vam še dodam. Za božič in veliko noč
se vsakdo, ki v tujini živi, rad v svojo doma-
čijo poda, da gleda kraje svoje rane mlado-
sti in svoje znance in prijatelje obiše. Med
tiste rojake, ki so se tega najzvestejše držali,
štejemo svojega vseskozi prijaznega in vselej
mladeničko veselega rojaka g. inšpektorja
pivovarne Union Viktorja Tančič. Letošnji
božič se nam ni več pred svojo rojstno hišo
— trgovina g. I. Gajšeka — prijazno smeh-
ljal in nas ljubeznivo nagovarjal. Tudi o ve-
liki noči ga ne bomo videli več in ne poslu-
šali njegovega milrega glasa. Po mučni bolezni
je izdihnil v Ljubljani in bil istotam dne

14. decembra pokopan. »Slovenec« je zapisal
o njem, da je bil med tistimi redkimi, ki ni
nikogar sovražil in skoraj od nikogar sovra-
žen bil. Večna luč naj mu sveti!

Sv. Rupert nad Laškim. Strašna je pri nas
letošnja zima; popolnoma smo zasneženi ter
zameteni, da ne moremo nikamor. Ker je bila
cela jesen mokrotina in je že dne 26. oktobra
padel prvi sneg, ni skoro nihče mogel spraviti
stelje za živino; sedaj pa imamo dnevno 15°
mraza, tako da se resno bojimo za svinje in za
govejo živino v ledeno mrzlih hlevih. Posebno
gorjé pa je zadelo mladega posestnika Ivana
Obreza v Bezgovju (po domače pri Andrejki):
v noči od 8. na 9. december, na Marijin praz-
nik, mu je zgorel hišni hram z vsem žitom,
živežem, obliko in z vsemi shrambami; ogenj
je nastal po nesreči v svinjski kuhinji. Obrez
je bil zavarovan le za malenkostno sveto; sre-
di zime brez strehe in živeža, se nahaja druži-
na v nepopisni stiski!

Ali poznate te države?

Je veliko držav, o katerih se malo
sliši ter čita in so pri nas v Evropi le
malenkostno znane.

Združene države.

Tako n. pr. obstajajo ameriške Zdru-
žene države iz 48 držav, od katerih je
vsaka približno dvakrat tolika, kakor
današnja Avstrija. Nekatere od teh držav
so znane našim čitateljem, kakor:
Njujork, Pensilvanija, Ohio, Kalifornija,
Tekساس itd. Najobsežnejša med temi
je Teksass. Je večja kakor katerakoli od
zapadnih evropskih držav. Je približno
tolika kakor Nemčija, Čehoslovaška in
Avstrija skupaj. Kalifornija doseže po
velikosti Nemčijo brez Hanovra in Vest-
falije. Število prebivalstva teh držav pa
znaša komaj 6 milijonov. Država Mon-
tana je le nekoliko manjša nego Polj-
ska, Nova Mehika presega Italijo, Ari-
zona in Nevada posedata velikost Ro-
munije, Wyoming, Colorado in Oregon
so obsežnejše nego Jugoslavija. Izvzem
ši Colorado, nima nobena od teh držav
več nego 1 milijon prebivalcev, Nevada
jih šteje jedva 91.000. Manjše, a bolj go-
sto obljudene so naslednje države se-
veroameriške unije: Illinois in Michi-
gan, ki so enake po velikosti Angliji z
Valeško pokrajino. Njujork je kot država
polovico tolikšna kot Prusija in ima toliko
prebivalcev kakor pokrajina ob nemški reki Reni in Vestfaliji. Država Pensilvanija šteje več prebivalcev
nego Belgija. Ohio je po prebivalstvu
enaka Avstriji. Njujork in Pensilvanija
dosegata po obsegu Bolgarijo. Massa-
chussets in Novi Jersey sta po obsegu
enaki Vestfaliji in imata toliko prebi-
valcev kakor Švica.

Mehika.

Baš kar naštete države Združenih
držav Severne Amerike so nam še kolikor
toliko znane, povsem drugače pa
zgleda v Mehiki. Tudi Mehika je zvez-
na država, ki obstoji iz 28 samostojnih
držav. Največja od teh je Chihuahua,
ki je dvakrat tolika, kakor Nemčija.
Mehikanska država Lenora je tolika
kakor pruska Nemčija in Durango ob-
segata toliko kakor Švica ter Avstrija
skupaj. Pri nobenih od navedenih me-
hikanskih držav ne doseže število pre-

Cesa ne smemo?

Ako hočemo, da se dobro počutimo,
se moramo pobrigati za dobro prebavo
in urejeno odvajanje, brez katerih ni
zadostne cirkulacije krvi in vsled tega

seyeda tudi ni zdravja. Če smo nezadovoljni s prebavo in delovanjem črev, nam dobro učinkujejo Fellerjeve Elsa-krogljice, ki naglo in zanesljivo delujejo, so popolnoma neškodljive, ne dražijo črev in povzročijo lahko stolico. —

6 škatelj Din 30.—, 12 škatelj Din 50.—
že z zavojem in poštino vred pri le-
karnarju Evgen V. Feller, Stubiča Do-
nya, Elzatrg 341 (Savska ban). 1117

Odobr. od Min. soc. pol. i nar.
zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

bivalcev pol milijona. Preko 1 milijona duš posedajo mehikanske države: Puebla, po velikosti enaka Holandski — Jalisco v velikosti Avstrije — Verakruc, enaka Irski. Ostalih mehikanskih držav ne bomo navajali.

Kanada.

Kanadska zveza obstoji iz več držav, ki se včasih nazivajo tudi province ali pokrajine. Najobsežnejša med njimi je Quebec, ki zavzema po prostoru trikratno Nemčijo, a šteje komaj toliko prebivalcev kakor nemška provinca Brandenburg; polovica od celotnega prebivalstva biva v milijonskem mestu Montreal. Nato sledijo Ontario in Angleška Kolumbija, ki sta dvakrat toliki kot Nemčija. Konečno še pridejo: Manitoba, Saskačevan in Alberta, vsaka toliko kot Nemčija, Čehoslovaška in Švica. H kanadski zvezzi še spadajo manjše države, ki dosegajo po obsegu Bavarsko. Omeniti še treba obe kanadski pokrajini Yukon in severozapadne province. Yukon presega po velikosti Nemčijo, pa ima komaj 4000 prebivalcev, severno-zapadne pokrajine so sedemkrat tolike, kakor Nemčija, a imajo le 12.000 prebivalcev, ki so Eskimi in Indijanci.

Brazilijska.

Brazilijska je tudi zveza 20 držav. Ogledati si hočemo samo največje: Amazonas štirikrat toliko kot Nemčija, Mato Grosso in Para trikrat večji od Nemčije, Gobaz, Minas, Geraes in Bahia so vse obsežnejše od Nemčije. Število prebivalcev držav Amazonas in Mato Grosso ne doseže niti pol milijona. Maranhao je tri četrt Nemčije, San Paolo in Pianby pol Nemčije. Malo manjša je Parana, vse ostale države so večje nego Švica.

Južnoafriške države.

Med južnoafriškimi državami treba omeniti Kaplandijo, ki je 1 in pol večja od Nemčije, Transvaal enaka Prusiji, Oranje (prosta država) dosega po obsegu: Bavarsko, Saksonsko, Virtemberško in Baden. Konečno še pride Natal, ki je velika kakor Bavarska ter Saksonska.

Sovjetska Rusija.

Tudi sovjetska Rusija je zvezna država. Pretežni del teh držav tvori zopet zvezno državo, ki sloni na »avtonomnih« republikanskih svetih. Pri Rusiji gre za naslednje države: Jukacija 8½-krat toliko kakor Nemčija, s 300 tisoč prebivalci. Kazakija, koje obseg je šestkrat večji od Nemčije, a biva v njej le toliko prebivalcev, kakor na Grškem. Burjecija je tolikšna kot Poljska. Baškirija ter Karelija sta polovica toliki kot Italija. Tatarija je obsežnejša od Norveške, Dagestan je enako obsežen z Litvansko, nemška republika Volga je toliko kakor Spodnja Šlezija s 572 tisoč prebivalci. Krim je toliko kakor

evropska Turčija in Čuvašija je polovico tako obsežna kakor Nizozemska. Razven omenjene rusko socialistične sovjetske države, ki je 42krat toliko kot Nemčija, spada k ruski Uniji še Ukrajina, ki je skoro toliko kot Nemčija, Bela Rusija skoro tako obsežna kakor Grčija. Dalje Transkavkazija obstaja iz treh držav v obsegu Čehoslovaške ter Švice. Dalje Uzbetska država, ki je večja od Norveške, Turkmenska, večja od Nemčije in Tajikistan, večja kakor Čehoslovaška.

Indija.

Cesarstvo Indija obstoji iz več držav, ki sicer niso neodvisne, a nosijo naziv države. Taki državi sta Heiderabad in Kašmir, ki sta polovico toliki kot je Nemčija. Bombaj je večja nego Angleška ter Valeška. Srednjindijske države, katerih je več, posedajo velikost Avstrije, Bavarske, Saksonske in Virtemberške. Te države se zopet delijo v manjše in je vseh skupaj nad 500. Nadalje spada k Indiji zvezna arabska država Oman, vzhodno-indijski državi Nepal ter Bhotan in konečno Malajske države. Popolnoma pogrešno je, smatrati ogromno Indijo kot politično enoto.

Avstralija.

Avstralija tudi obstoji iz zveznih držav in med temi so vredne omenka: Zapadna Avstralija, ki je petkrat toliko kot Nemčija. Queensland, ki je 4-krat večji od Nemčije. Dalje Nova-Južna-Valeška, ki dosega po obsegu Nemčije in Italijo. Polovico toliko kot Nemčija je Viktorija. Najmanjša avstralska država je Tasmanijska, ki enači po obsegu Bavarski. Severna Avstralija še ni pokazala doslej nikakega državnega razvoja. Severna pokrajina je trikrat toliko kot Nemčija in šteje le 4000 prebivalcev. — K Avstraliji ne spada Nova Zelandija, ki je angleški dominijon. Ta država je polovica Nemčije in je glede števila prebivalstva enaka Litvanski.

Poslednje vesti.

VSEM, KI IMAJO KOLEDAR »SLOV. GO-SPODARJA« V PRODAJI!

sporočamo, da nam morajo neprodane izvode vrneti takoj, najpozneje do 6. 1. 1934. Pozneje ne sprejmemmo nobenega izvoda nazaj. Nam jih bo doma zmanjkalo, imamo pa še naročil. Prosimo torej točno, da nam vsi vrnejo, kar niso še prodali in da nam za prodane pošljete denar. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Železniška nesreča z 200 mrtvimi in 300 ranjenimi. V soboto dne 23. decembra se je pripetila 25 km od Pariza železniška nesreča, ki je v seznamu prometnih nesreč do sedaj največja. Trčila sta radi meglevne vremena s stokilometersko brzino dva brzovlaka, ki sta bila polna potnikov, ki so brzeli iz prestolice Pariza k svojem. Sunek je bil tako silovit,

da so se zdrobili in zmečkali vsi vagoni razun enega. Dosedaj so izvlekli izpod ruševin 200 mrtvih in 300 ranjenih. Brzovlaka sta vozila eden za drugim, a je moral prvi radi megla zmanjšati brzino in ga je drugi dohitel ter se zaletel vanj. Ta največja železniška nesreča je pretresla in potrla celi svet in to še tem bolj, ker se je zgodila tik pred božičnimi prazniki.

Umor starca. Dne 22. decembra so našli v Malem Brebrovniku pri Ljutomeru v svojem stanovanju umorjenega 70letnega viničarja Antonia Balažiča. Vsi znaki kažejo, da gre tudi pri tem starem viničarju za roparski umor.

Prebridka posledica neprevidnega ravnanja z nabito puško. Pri posestniku Prašnikarju v Zagorici na Kranjskem je snel na sveti večer 17letni sin Lovro s stene puško. Z nabitim orožjem je ravnal tako neprevidno, da se je sprožilo in celi naboje je dobil fant v trebuh. Lovro je umrl kmalu po prepeljavi v ljubljansko bolnico.

Braslovče. Umrl je dne 23. decembra Franc Grabner, pismonoša. Prehладil se je, ko je nosil pošto s kolodvora v trg. Bil je zvest raznašalec pošte in seveda tudi »Slovenskega Gospodarja«. Pred 6 tedni mu je umrla žena v bolnici v Celju in mu zapustila petletnega sinčka. V miru počivaj!

Biš pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah. Gasilska četa v Bišu priredi na Silvestrovo gledališko predstavo »Črni križ pri Hrastovcu« šoli pri Sv. Bolfanku ob 3. uri popoldne. Pridite!

Sv. Barbara v Halozah. Spremili smo zadnjemu počitku dne 22. t. m. pridno ter dobro gospodinjo Jozefo Krajnc, kmetico iz Dolan. Bila je vzor žena, podpora revnim, posebno je pa bila naklonjena cerkvenim uslužbenecem. G. župnik Grobler ji je zadnjo popotnico prinesel tik pred smrto. Počivaj v miru, domačim iskreno sožalje!

Vojnik pri Celju. Ravno na sveto noč ob pol desetih si poklical iz tega sveta rajno družbenko Marijo Koren, sestro č. g. patra Franca Koren, ti pa, ljubi Jezus, si izbral izmed 300 eno najboljšo rožico in si jo presadil iz te solzne doline, za gotovo vem da, gori v sveta nebesa. Lepo pripravljena je mirno v Gospodu zaspala.

Jarenina. V Vajgnu je dne 20. f. m. umrl bivši posestnik Anton Drozg v 64. letu svoje starosti. Pred dvema mesecema je nenaroma umrla njegova blažena žena Regina. Sploh smrt v tem letu v Vajgnu neusmiljeno kosi. Osem mrličev so že odnesli iz te doline. Bodí vsemi ohranjen trajen spomin!

Št. Ilj pri Velenju. Dne 17. decembra je imela kmetijska podružnica dobro obiskan občni zbor. Volil se je nov odbor, v katerem so načelnik g. župnik Schreiner, namestnik Glinšek Lovro, tajnik g. šolski upravitelj Gradišnik Stanko, blagajnik Ocepek Ivan, odborniki Jelen Anton, Hriberek Jožef in Gral Franc. Kot delegat za družbinu občne zbole v Ljubljani je bil izvoljen Jezernik Baltazar. Vse volitve so se izvrstile soglasno in z vzklikom.

Mala hiša v sredini mesta se poceni proda pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve v upravi lista.

Srečno in veselo Novo leto 1934

želijo vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom ter se priporočajo sledeče tvrdke:

<p>T. Fehrenbach 21 naslednik J. Vidovič urar in optik Maribor, Gosposka ul. 26</p>	<p>Narodna gostilna Vlahovič 33 nasl. I. M. Kolarič Maribor Aleksandrova cesta 38</p>	<p>Trgovina „Pri kmetici“ 5 Novák Albin glavna zaloga ptičjih hran Maribor, Glavni trg 18</p>
<p>Anton Filipančič 1 trgovina z mešanim blagom Maribor, Vetrinjska ulica 6</p>	<p>Spodnještajerska ljudska posojilnica 27 Maribor, Gosposka ulica 23</p>	<p>Jos. Martinz 18 galanterija Maribor, Gosposka ulica 18</p>
<p>Ankica Auer 2 nova trgovina klobukov Maribor, Vetrinjska ulica 5</p>	<p>Eksportna hiša „Luna“ lastnik A. Pristernik 31 Maribor, Aleksandrova cesta 19</p>	<p>Felix Skrabl 19 manufaktura Maribor, Gosposka ulica 11</p>
<p>Babič & Benkič 3 izdelovanje čevljev. Ročno delo Maribor, Vetrinjska ulica 5</p>	<p>Miloš Oset 26 nakup vseh deželn. pridelkov po najvišjih dnevnih cenah Maribor, Glavni trg 22</p>	<p>Dolček & Marini 17 moda in konfekcija Maribor, Gosposka ulica 27</p>
<p>Josip Kirbiš 4 mesarija Maribor, Vetrinjska ulica 3</p>	<p>Jakob Lah 22 moda, „Tivar“-obleke, klobuki Maribor, Glavni trg 2</p>	<p>Ivan Bregar 20 tvornica klobukov Maribor, Gosposka ulica 16</p>
<p>Anton Kaučič 6 trgovina z železnino Maribor, Gosposka ulica 1</p>	<p>Klanjšek Franjo 25 manufaktura, špecerija, usnje Maribor, Glavni trg 20</p>	<p>Romana Lah 24 manufakturna trgovina Maribor, Vetrinjska ulica 13</p>
<p>I. Sirk nasl. Josip Skaza 7 trgovina z mešanim blagom Maribor, Glavni trg - rotovž</p>	<p>Jos. Karničnik 8 moda, perilo Maribor, Glavni trg 11</p>	<p>I. Trpin 29 Tekstilni bazar Maribor, Vetrinjska ulica 15</p>
<p>Jos. Ledinek 9 konfekcija - manufaktura Maribor, Glavni trg 11</p>	<p>Ignac Jan 15 urar in draguljar Maribor, Gl. trg tik avtob. post.</p>	<p>Ivan Kravos 30 sedlarstvo in torbarstvo Maribor, Aleksandrova c. 13</p>
<p>Josip Susterič 10 manufaktura in konfekcija Maribor, Glavni trg 17</p>	<p>Gostilna 28 „Mesto Ljutomer“ M. Stibler Maribor, Glavni trg 19</p>	<p>Ivan Dežman 36 steklar Maribor, Vrbanova ulica 2</p>
<p>Tone Ošlag 11 delikatese - sir - salame Maribor, Glavni trg 17</p>	<p>Bratje Winder 40 izdelovanje zabojev Maribor, Meljska cesta 87</p>	<p>Glasbena šola 38 „Mladinski dom“ Maribor, Cvetlična ulica 28</p>
<p>J. Preac 12 manufaktura Maribor, Glavni trg 13</p>	<p>Rudolf Kiffmann 48 mestni stavbenik Maribor, Meljska cesta 25</p>	<p>Ernest Birtič 39 restavracija „Pri klavjnici“ Maribor, Ob brodu 2</p>
<p>Divjak Bogomir 13 mehanična delavnica Maribor, Ključavničarska ul. 1</p>	<p>Jos. Ullaga nasl. I. Szinicz 32 modna manufaktura Maribor, Aleksandrova c. 21</p>	<p>I. A. Resnik 41 gostilna „Pri zelenem travniku“ Maribor, Meljska cesta 85</p>
<p>Medić-Zankl d. z o. z. 14 tovarna olja, lakov in barv Maribor, podr. Glavni trg 20</p>	<p>Franc Novak, Maribor, Koroška c. 8 34 pohištvo, vložke, tapetništvo in dekoracije</p>	<p>Anton Linzner 42 trgovina z mešanim blagom Maribor, Meljska cesta 31</p>
<p>Manufaktura 85 „SAVA“ Maribor, Koroška cesta 9</p>	<p>Franjo Vrabl, Ptuj 1324 trgovina z železnino</p>	<p>Franjo Žebot 44 gl. zast. ljublj. „Vzajemne zavarovalnice“ Maribor, Loška ulica 10</p>
<p>Hinko Kreft, Ptuj, Ljutomerska cesta trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki 1323</p>	<p>Karl Jančič 1278 manufaktura, klobuki, konfekcija Maribor, Aleksandrova c. 11</p>	

Za našo deco.

Ruske bajke.

Zlata ribica.

(Konec.)

Starec je odšel na morje in je zaklical:

»Oj, ribica, zlata ribica!«

Takoj je priplavala zlata ribica in je vpravljala:

»Kaj želiš, starček?«

»Kaj? Moja žena je znorela. Noče več biti gospa, ampak za carico naj jo napraviš.«

»Bodi brez skrbi, pojdi domov, pomoli se Bogu in vse se bo uredilo.«

Starec se je vrnil. Namesto prejšnje hiše je našel sedaj visok grad z zlato streho. Okoli gradu se je izprehajala straža s puškami na rami. Vzadi je bil velik park, pred gradom pa se je razprostiral velik travnik, na katerem so se vadiili vojaki. Starka, oblečena kakor carica, pa je stala na balkonu z generali in ministri in je posmatrala svojo armado. Bobni so zaropotali, vojna godba je zagrmela in vojaki so klicali na vse grlo: »Živila!«

Ni preteklo mnogo časa, pa je starki začelo presedati tudi to, da je bila sedaj carica. Zato je naročila, naj poiščejo starca in naj ga privedejo pred njeno carsko obličje. Vsi so se vznemirili, generali in druga gospoda so tekli, da bi našli starca. Po dolgem iskanju so ga našli na zadnjem dvorišču in so ga privedli pred starko — carico.

»Dobro poslušaj, stari tepec,« je rekla starka-carica, »pojni k zlati ribici in reci ji, da nočem biti več samo carica, hočem biti tudi gospodarica morja, hočem, da me morje in vse ribe slušajo.«

Starec ni šel rad, ali-mislil si je, če ne gre, da lahko izguobi glavo. Zato se je vendar podal na morje in je zaklical:

»Ribica, zlata ribica!«

Zlate ribice ni bilo, pa je ni bilo. Starec jo je poklical še enkrat, zopet je ni bilo. Poklical jo je v tretje. Tedaj se je začelo morje razgibati in šumeti; prej je bilo čisto in prozorno, sedaj pa je povsem potemnelo. Priplavala je zlata ribica do obale in je vprašala:

»Kaj hočeš, starček?«

»Ej, moja zlata ribica, žena mi je popolnoma ob pamet. Zdaj niti noče več biti samo carica, ampak postati hoče gospodarica morja in zapovedovati hoče vsem morjem in vse ribe naj bi jo slušale.«

Na te starčeve besede ni ribica odgovorila niti besedice, obrnila se je in je odplavala v morske globine.

Starec se je vrnil proti domu, gledal je in gledal, pa svojim očem ni mogel verjeti. Gradu ni bilo več. Na njegovem mestu je stala prvotna stara kolihica, v njej pa je sedela starka v raztrgani obleki.

Živila sta zopet skupaj kakor poprej. Starec je zopet lovil ribe, pa nikoli več se mu ni posrečilo, da bi ulovil zlato ribico.

Največja knjiga na svetu.

Ustvaritev največje knjige je delo Kitajcev. Nikakor pa ni zgolj slučaj, da je dosegla Kitajska glede velikosti knjige rekord. Kitajski se prisuje iznajdba papirja, pisalnega čopiča in tiskarske umetnosti. že v 7. stol. so imeli knjige, ki so obsegale njihovo književnost. Največja knjiga je pa bila dogotovljena na povelje cesarja I. 1403. Na knjigi je delala znamenitih učenjakov, družba tedaj najbolj ki je zbrala v enem delu vso kitajsko književnost od njenih najstarejših pojavov. Celih pet let je pisal celo štab lepopisarjev knjigo, ki je izšla samo v enem izvodu. Knjiga obsega 22.877 delov in 11.995 zvezkov. Vsak zvezek je vezan v rumeno svilo, visok 52 cm ter širok 31 cm. Na vsaki strani je z roko pisanih 8 vrst in vsaka vrsta vsebuje 15 pismenk, pri manjši pisavi je dvojno število znamenj. Seve se na ta največja knjiga ne nanaša, če pravimo književnost, samo na leposlovje, ampak vsebuje vsa življenska polja: modroslovje in zgodovino, naravoslovje, zemljepisje itd.

Srečno in veselo Novo leto 1934

želijo vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom ter se priporočajo sledeče tvrdke:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5

Knjigarne in prodajalne:

Koroška cesta 5 - Aleksandrova cesta 6 - Kralja Petra trg 4

Srečko Pihlar 1278

manufakturna trgovina
Maribor, Gospodska ulica 5

Jakob Kos *

kotlar

Maribor, Glavni trg 4

Franc Kocjan †

elektrotehnik

Maribor, Koroška cesta 8

Maks Ussar 1268

kleparstvo - inštalacije
Maribor

Ljudska samopomoč

Maribor

Grajski trg 7

23

Martin Gajšek 1272

manufaktura in izdelov, posteljnih odelj.
Maribor

Rupert Spaner 1325

vrvar

Ptuj, Panonska ulica 5

Eduard Rasteiger 1326

oblastno konc. inštalater

Ptuj, Aškerčeva ulica 14

IVAN KORAZIJA 1276

trgovina z železnino
„Eksport“ sadja in deželnih pridelkov

Meljska cesta 1

Maribor

Aleksandrova 42

Knjigoveznica tiskarne sv. Cirila, Maribor

Uprava „Nedelje“ Maribor

MALA OZNANILA

Mesarskega vajenca sprejmem. Franc Sernko, mesar, Rače. 1322

Nov dvoročen čevljarski stroj se proda po nizki ceni. Karol Ussar, Maribor, Plinarniška ulica 17. 1320

Pri kolodvoru Ruše in pri Mariboru se takoj prodajo po tri solnčna stavbišča za enodružinske hiše z vrtom. Podrobna pojasnila se dobe pri Jos. Mule v Rušah.

Konjski hlapec, priden in pošten, išče službo. Naslov v upravi lista. 1329

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Srečno in veselo
Novo leto 1934!

želi

E. Zdolšek

trgovina z mešanim blagom

Sv. Jurij ob južni žel.

1331

Zahvala in priporočilo!

Metod Senčar, trgovec, Ljutomer, se o priliki preselitve trgovine v Štrigovo zahvaljuje vsem cenjenim odjemalcem za dosedanje naklonjenost ter priporoča, da še nadalje ostanejo stalni odjemalci Senčarjevih trgovin. Kot 40 let obstoječa tvrdka, ki dobiva vse blago izključno iz prvih virov, lahko jamčimo vsakemu vedno za najboljšo postrežbo. — Srečno novo leto 1934 želijo. 1330

trgovine Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova.

Modne liste,

liste za ročna dela vseh vrst, kupujte in naročajte v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: Koroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4.

Ali si že obnovil
naročnino?

Naše cene vam priporočajo obisk naših trgovin. Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jaje, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. Stalna zamenjava bučnic in solnčnic. 924

Iščem starejšega viničarja brez otrok. Naslov v upravi lista. 1230

Zimsko blago za obleke kupite najcenejše pri Srečko Pihlarju, Maribor, Gosposka 5. 1141

Kožc divjačine

kakor lisičje, kune, dihurje, veverice, zajče itd. kupuje po najvišjih cenah

strojarna A. Butolen, Maribor, Loška ulica 18 (na koncu Sodne ulice)

Prevzame se kože vsake vrste v izdelavo na usnje, irhovino in kožuhovino. 1319

Veselo in srečno Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

KARO

Maribor — Gosposka ulica 13.

Vojnenci pliš

za plašče od 20 Din naprej dobite v TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR, Vetrinjska ulica 15. 1138

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane, vsaka beseda D 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah. — Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor

Upravništvo.

Žični vložki

kom. po Din 100—

Zični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150— Atrik madrace 3 delne Din 250— Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Svinjske kože kupuje ko najboljših cenah Hugo Stark, Maribor, Koroška cesta 6. 1250

Svinjske kože plačuje letos najboljše trgovina F. Steinbauer, Kapela. 1249

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri manufakturki veletrgovini

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej Barchente za obleke od Din 9.50 naprej Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej Sukno črno in modro (za Überjackne) od Din 45.— naprej Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej Debelo sukno za površnike po najnižji ceni. Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, kjer jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najnajanšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Stanovanjska oprema

Karel Preis
Maribor, Gosposka ulica 36

preproge, linoleji, zavesi, blago za zavesi, blago za pohištvo, odeje, prevleke za posteljc, posteljno perje in gosje perje, tapetništvo, železno pohištvo in iz medi,

Znižane cene.

Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Vse železniške karte dobite po originalnih cenah brez vsakega pribitka pri

1255

PUTNIKU

Maribor, Aleksandrova c.35

Koncesionirana menjalnica. Telefon int. 21—22. Oficijelni potovalni biro.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštaferska hranilnica.

588

Kako naj si pomagamo v letu 1934

Seve le s KARITAS
polico

V dolgih zimskih večerih bomo vsi brali zabavno povest:

DON KIHOT IZ MANCE

ki jo je spisal Pavle Flerè.

Povest je ilustrirana, obsega 160 strani in stane samo do konca tega leta po D 12.— broš. in Din 20.— vezana. V novem letu ji zvišamo ceno! — Naroča se pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU

MARIBOR
Orožnova 8

ki želi vsem svojim zavarovalcem, za- stopnikom in sotrudnikom 1268

blagoslovljeno Novo leto!

Naznanilo o preselitvi!

Dekla se sprejme v župnišče, vajena vsega kmetskega dela, zlasti molže. Naslov v upravi lista. 1260

Sprejmem ključavničarskega vajenca z Novim letom. Sprejmejo se samo resni reflektanti, ki se ne bojijo napornega dela. Naslov v upravi lista. 1261

Za živinorejce neobhodno potrebno Težakovo olje za živino se dobri samo pri tvrdki M. Težak, Zagreb, Gunduličeva 13. — V ročkah od 5 kg za 100 Din po ročki s plačano poštino. 1215

Svinjske kože kupuje vedno po najvišji ceni trg. F. Senčar, M. Nedelja in Ljutomer. 1221

Vljudno naznanjam svojim cenj. odjemalcem ter p. t. občinstvu, da sem se preselil s svojo trgovino v svojo novo hišo. Vsled povečanja prodajalnih prostorov mi je mogoče, razstaviti in ponujati svojo obširno zalogu modernih lesencev, namiznih svetilk, žarnic, kuhalnih plošč, likalnikov itd., kakor tudi ves inštalacijski material po najugodnejših cenah. Ištakam prevzamem kakor do sedaj izvršitev vse inštalacije za luč in moč, kakor tudi popravila motorjev, aparatorov itd. pri najsolidnejši izdelavi.

Zahvaljujem se za dosedaj mi podeljeno zupanje ter prosim, da mi ga ohranite tudi za bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Rečnik Alojzij
koncesijoniran elektrotehnik
Maribor, Pobrežka c. 6

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodneje natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Denar naložite Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Posposka ulica

r. z. z n. z.

najboljše in najvarnejše pri

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Ulica 10. oktobra

